

TARIM KIRDAN KENTE TAŞINIYOR

Tarımı kente taşımak mümkün mü? Sorunun cevabını bulmak üzere yola çıkan "Ek Biç Ye İç" topluluğu haberimizde. **SAYFA 10**

İNTERNET OKYANUSUNUN AMANSIZ KORSANLARI: "HACKER"LAR

İnternet'te etkinlikleri gün geçtikçe artan bilgisayar korsanları, güvenli bildiğimiz limanları bile tehdit ediyor. **SAYFA 11**

ÜNİVERSİTE **SAYFA 2-4**

"18. Anadolu Üniversitesi Uluslararası Eskişehir Film Festivali" sinemaseverlerle buluştu

Anadolu Üniversitesi'nden, "Kervan: Kadim Bir Medeniyetin Yol Hikâyesi" belgeseline destek

Kütüphane kitapları artık daha temiz

Engelli öğrencilerimize yeni bir hizmet

Anadolu'da "10. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı"

KÜLTÜR Ş SANAT **SAYFA 8-9**

KİLİMLERİN ANLATMAK İSTEDİKLERİNİ BİLİYOR MUYDUNUZ?

EKONOMİ **SAYFA 12**

İSTATİSTİĞİN HAYATIMIZDAKİ ÖNEMİ

SPOR **SAYFA 14-15**

SON YILLARIN EN GÖZDE EGZERSİZİ: PİLATES

23 NİSAN **SAYFA 16**

KAMPÜSTE UÇURTMA ŞENLİĞİ

DÜNYANIN KÖKLÜ AÇIK ÜNİVERSİTELERİNDEN BİRİ OLAN TERBUKA ÜNİVERSİTESİ'NDEN ANADOLU ÜNİVERSİTESİ'NE ZİYARET

Endonezya'da bulunan Terbuka Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Tian Belawati ile Rektör Yardımcısı Dr. Mohamad Yunus, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan'ı Rektörlük Senato Odası'nda ziyaret etti. Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan konuyla ilgili şöyle ko-

nuştı: "Yaklaşık 2 yıl önce Endonezya'da Dünya Açık Üniversite Rektörleri Toplantısı gerçekleştirilmişti. Terbuka Üniversitesi'nden gelen konuklarımızla o toplantıda tanışmıştık. Hem üniversitemizi daha yakından tanımak hem de iş birliği konularını görüşmek amacıyla ülkemize geldiler. Önümüzde-

ki dönemde iki üniversite arasında açıkta ve uzaktan öğrenme ile ilgili neler yapabileceğimizi konuştuk." Yapılan ziyarette, 2021 yılına kadar açık ve uzaktan yükseköğretim alanında, kuram ve uygulamada dünya üniversitesi hâline gelme vizyonuna sahip Terbuka Üniversitesi'nin Rektörü ve Rektör Yardımcısı,

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemi hakkında Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan ile Rektör Yardımcısı ve Açıköğretim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Yücel Güney'den yönetim, öğrenme ortamları ve insan gücü kaynaklarının iyileştirilmesi konularında bilgi aldı.

"ANATOLIA AERO DESIGN" EKİBİNDEN BÜYÜK BAŞARI

Anatolia Aero Design ekibi, ürettikleri "Atlas" isimli insansız hava aracıyla bu yıl, Amerika Birleşik Devletleri'nde düzenlenen yarışmadan 3 farklı ödülle döndü.

SAYFA 3

ÜNİVERSİTE-ŞEHİR İŞ BİRLİĞİ İLE DÜZENLENEN

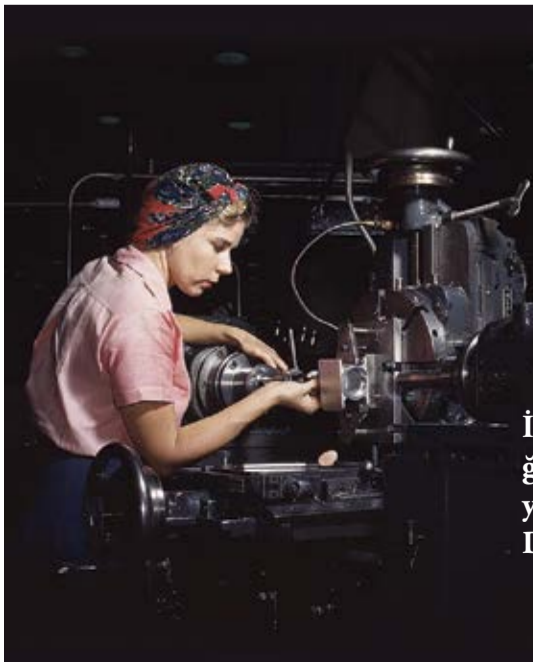
YUNUS EMRE KÜLTÜR VE SANAT HAFTASI'NDAN İZLENİMLER

Yaklaşık 8 asırdır hoşgörü ve gönül dünyasıyla insanların gönüllerinde taht kuran Yunus Emre sevgisi, bu yıl da Türkiye'nin pek çok şehirden gelen gönül dostlarını bir araya getirdi.

SAYFA 6-7

İSTİHDAMIN TOPLUMSAL CİNSİYETLE İMTİHANI

İstihdamda gelişen cinsiyet eşitsizliğini; ekonomik ve sosyo-ekonomik yönleriyle ele almak amacıyla Prof. Dr. Özgür Tonus ile konuştuk.

SAYFA 13

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ'NDEN "ATLI TURİZM" DERSLERİ

Türkiye'de, henüz yeni gelişmeye başlayan atlı turizm Anadolu Üniversitesi Turizm Fakültesi bünyesinde açılan derslerle bu alan için gerekli ihtiyacı karşılamayı amaçlıyor.

SAYFA 5

"18. Anadolu Üniversitesi Uluslararası Eskişehir Film Festivali" 6-14 Mayıs tarihleri arasında sinemaseverlerle buluştu

Taha ULUSOY

Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi tarafından bu yıl 18. si düzenlenen Anadolu Üniversitesi Uluslararası Eskişehir Film Festivali'nin açılış töreni, Anadolu Üniversitesi Sinema Anadolu'da gerçekleştirildi. 21 farklı ülkeden 33 uzun metraj ve 11 kısa metraj filmin yer aldığı festivalde bu yıl, 10-16 Mayıs tarihleri arasındaki Engelliler Haftası'na dikkat çekmek amacıyla "Engelli Farkındalık" isimli yeni bir bölüm de eklendi.

Açılış törenine, Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, Vali Yardımcısı Ferhat Çağlar, Tepebaşı Belediye Başkanı Ahmet Ataç, Anadolu Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Adnan Özcan, Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Dekan Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Sevil Banar, Eskişehir Sanayi Odası Başkanı Savaş Özyaydemir, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Oğuzhan Özen, Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Kültür

Daire Başkanı Selçuk Yavuzkanat ve Odunpazarı Belediyesi Meclis Üyesi Gülten Seber'in yanı sıra çok sayıda akademisyen, öğrenci ve Eskişehirli katıldı.

Festival, Anadolu Üniversitesi Uluslararası Eskişehir Film Festivali Koordinatörü ve Yönetmeni Yrd. Doç. Dr. Serhat Serter'in açılış konuşmasıyla başladı. Yrd. Doç. Dr. Serter, "18 yıl önce Eskişehir Sinema Günleri olarak başlayan etkinliğimiz artık resit oldu, büyüdü. Bir devlet kurumu çatısı altında bu güzel etkinliği 18 yıldır yapmaya çalışıyoruz. Sınırların iyi bir şekilde yapıyoruz ki destekleyen kurumlar ve izleyici sayımız her yıl daha da artıyor." diyerek emeği geçen herkese teşekkürlerini iletti.

Ardından sözü alan İletişim Bilimleri Fakültesi Dekan Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Sevil Banar, "Hayatımızda farklı pencereler açan sinemanın gücüne duyduğumuz güvenden hareketle üniversitemizin değerli öğretim üyeleri, öğrencileri ve çalışma arkadaşlarımızla bir araya gelip sinemayı öne çıkarmak için her yıl heyecanla çalışıyoruz." diyerek konuklara sinema dolu günler diledi.

"Kültürel ve sanatsal etkinliklerle desteklerimiz artarak devam edecek"

Anadolu Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Adnan Özcan ise 1998 yılında Eskişehir Sinema Günleri adıyla başlayan bu organizasyonun bugün Anadolu Üniversitesine yakışır içeriği ile dünya ve Türk sinemasının etkileyici ve unutulmaz örneklerini bir araya getiren büyük bir festival hâline geldiğini belirtti. Bu festivalin her yönüyle Anadolu Üniversitesini ayrıcalıklı kıldığını ifade eden Prof. Dr. Özcan, "Anadolu Üniversitesi Uluslararası Eskişehir Film Festivali, belki de hiçbir zaman sinema perdesinde izleme olanağı bulamayacağımız klasik, yeni, yerli veya yabancı birçok filmi izleme şansı bulduğumuz eşsiz bir kaynaktır. Dünyamızı daha yaşanılır kılmamızın daha etkili olmasını sağlayacağını düşündüğümüz bu festivalin farklı ve özel olan en önemli yanı ise çoğu benzer etkinliği kapalı bir kutu hâline getiren seçkinlerin ötesinde bir katılım olanağı sunuyor olmasıdır." şeklinde konuştu.

"Anadolu Üniversitesi Uluslararası Eskişehir Film Festivali ülkenin hemen her yerinden üniversitemize eğitim almak için gelmiş toplumsal zemini ve koşullarına açık ve uygun bir etkinliktir." diyen Prof. Dr. Özcan, sözlerine şöyle devam etti: "Bütün Eskişehirlilerin katılımının da amaçlandığı bu organizasyonda hem üniversite ve şehir buluşabiliyor hem de toplumsal yaşayışın genel seyrine evrensel düzeyde bir katkı sunulabiliyor." Seyrinin insanları daha düşünür kıldığı filmlerle buluşuyor olmaktan duyduğu heyecanı paylaşan Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Adnan Özcan, Anadolu Üniversitesi olarak dünyayı daha güzel kılacak bu tür kültürel ve sanatsal etkinliklere, desteklerinin artarak devam edeceğini söyleyip geçmişten bu güne festivalde emeği geçen herkese teşekkürlerini sundu.

Ödüller sahiplerini buldu

Açılış konuşmalarının ardından bu yılın ödülleri sahiplerini buldu. Festival filmlerine gösterdiği ilgi ve destek nedeniyle "Si-

nema Kültürüne Katkı Ödülü", Başka Sinema'nın oldu. Ödülü Başka Sinema adına İmre Tezel aldı. Festivalde bu yıl ilk defa verilen "Yılın Performansı Ödülü", Nefesin Kesilene Kadar filminde göstermiş olduğu performansı ile Esme Madra'ya, Sarmaşık filminde göstermiş olduğu performans ile de Özgür Emre Yıldırım'a verildi.

Festivalin "Sinema Emek Ödülü"nü bu yılki sahipleri ise Selanik Film Festivali ve Toronto Film Festivali Danışma Kurulu Üyesi Yiannis Zachopoulos ve çocuk yaşta sinema dünyasına adımını atan oyuncu Parla Şenol oldu.

Anadolu Üniversitesi 18. Uluslararası Eskişehir Film Festivali'nin Onur Ödülleri ise bu yıl sinemanın "Çirkin Kral" lakaplı oyuncu ve yönetmeni Yılmaz Güney ile oyuncu Şerif Sezer'e verildi. Yılmaz Güney'e verilen Onur Ödülü'nü onun adına eşi Fatoş Güney aldı.

Ödül töreninin ardından "The Patriarch" filmiyle festival sinemaseverlere kapılarını açtı. Söyüşlerin ve sinema atölyelerinin yer aldığı festival 9 gün sürdü. ■

KÜNYE

ANADOLU HABER

Sahibi

Anadolu Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Naci GÜNDOĞAN

Haber Merkezi ve Genel Yayın
Koordinatörü
Uzman Elif Pınar KILINÇ

Gazete ve Dergi Koordinatörü
Yazı İşleri Müdürü
Arş. Gör. Sibel KURT

Sosyal Medya
Koordinatörü
Uzman H. Hande KAYNAR

Basın ve Halkla İlişkiler
Müdürü
Arş. Gör. M. Çağatay TOK

İstihbarat Şefi
Yasemin CANBOLAT

Sorumlu Editör
Arş. Gör. İpek KUMCUOĞLU - Gökhan AKKURT

Görsel Tasarım
Emre ÖZGÜL - Fırat SOSUNCU - Esra ÖĞÜLMÜŞ - Ece CİLVE

EDİTÖRLER

Üniversite
Sedef
ORAL

Şehir
Gökhan
AKKURT

Kültür Sanat
Havva
ŞEKERCİOĞLU

Çevre
Arş. Gör. İpek
KUMCUOĞLU

Bilim ve Teknoloji
İlker
ŞEKERCİOĞLU

Ekonomi
Arş. Gör. Sibel KURT
Sedef ORAL

Spor
M. Sezer
KIZILATEŞ

Etkinlik Haberleri
Havva
ŞEKERCİOĞLU

Fotoğraf
Fırat
SOSUNCU

Fotoğraf Ekibi: Nazar KILINÇ - Canberk ÇEVİK - Eren AVCI

Türkçe Editörleri: Emine KOYUNCU - Hatice ÇALIŞKAN KÖKEN

Yayın Türü: Yerel süreli yayın
Yıl: 17 Sayı: 738
Basım tarihi: 23 Mayıs 2016
Pazartesi günleri yayımlanır

Anadolu Üniversitesi
Basımında
10.000 adet basılmıştır.
ISSN 1302-0005

Telefon: 0.222 335 05 80 - 2496
0.222 335 28 00
e-mail: haber@anadolu.edu.tr
hamer@anadolu.edu.tr

Basın ve Halkla İlişkiler
Müdürlüğü
Telefon: 0.222 335 05 80 - 2484

"Anatolia Aero Design" ekibinden büyük başarı

Anadolu Üniversitesi Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi bünyesinde lisans ve yüksek lisans öğrencilerinden oluşan insansız hava aracı tasarımı ekibi "Anatolia Aero Design" yeni bir başarıya imza attı. Anatolia Aero Design ekibi, ürettikleri "Atlas" isimli insansız hava aracıyla bu yıl, Amerika Birleşik Devletleri'nin (ABD) California eyaletinde düzenlenen, SAE'nin (Society of Automotive Engineers) ev sahipliği yaptığı ve 76 takımın katıldığı, uluslararası yarışmadan 3 farklı ödülle döndü. "En Yüksek Taşıma Oranı Ödülü"nde, 1'inci-liği elde eden "Atlas", "En Yüksek Yük Ödülü"nde 2'nci, "Genel Sıralama"da ise 3'üncü olmaya hak kazandı.

Mikro sınıfı insansız hava araçlarından istenen; elden atılabilme, gövde üstüne iniş, modüller gibi özelliklere sahip "Atlas" insansız hava aracı, 40 santimetre uzunluğunda ve 15 santimetre çapında özel tasarım taşıma çantasında tek kişi tarafından kolay-

lıkla taşınabiliyor. "Atlas", kendi ağırlığının 3 katından daha fazla faydalı yük taşıma kapasitesine sahip olmasıyla öne çıkıyor.

Önceki senelerde de yurt dışı ve yurt içi insansız hava aracı tasarımı yarışmalarına katılan Anatolia Aero Design Takımı, 2015'te Türk Hava Kuvvetleri'nin düzenlediği uluslararası "Future Flight Design (Geleceğin Hava Aracı Tasarımı)" yarışmasında ikincilik elde ederek podyumda yer alan tek Türk takımı olmuştu.

"Türkiye'nin en iyi insansız hava aracı atölyelerinden birine sahibiz"

Anatolia Aero Design Takımı Danışmanı Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hikmet Karakoç, düşüncelerini şu cümlelerle dile getirdi: "Türk takımları arasında şimdiye kadar elde edilen en yüksek dereceyi aldık. Geçtiğimiz yıllarda 6'ncılığa kadar çıkmıştık ama bu yıl daha başarılı bir uçuş

gerçekleştirdik. Toplam 3 klasmanda gerçekleşen yarışlarda biz mini klasmanda yarışarak başarı elde ettik. Yarışmadaki ilk başarılı uçuşumuzu 23 Nisan tarihinde gerçekleştirmiştik, günün önemine ithafen de bu uçuşu çocuklara armağan ettik."

"Bundan sonraki hedefimiz, hava aracı tasarımında dünyanın ileri düzeydeki ülkelerinde mevcut olan donanımlarla bu tasarımları gerçekleştirmek." diyen Prof. Dr. Karakoç, "İnsansız hava araçları dünyada artık gerek güvenlik amacıyla gerek afet anında çok yoğun olarak kullanılıyor. Biz de Türkiye'de bu anlamda yeni nesiller yetiştirmeye gayret ediyoruz. Türkiye'nin en iyi insansız hava aracı atölyelerinden birine sahibiz. Bize destek olan okulumuz Anadolu Üniversitesi'ne şükranlarımı sunuyorum." şeklinde konuştu.

Takım Kaptanı Gürol Top elde edilen başarıyla ilgili şunları söyledi: "Anatolia Aero Design olarak Anadolu Üniversitesi

bünyesinde insansız hava araçları üretimi ve tasarımı yapan bir takımımız. Takımımız, lisans ve yüksek lisans öğrencilerinden oluşuyor. Geçtiğimiz senelerde de böyle yarışmalarda başarılarımız vardı ama bu sene takımımız, tarihindeki en güzel başarısını aldı."

Ekibin Tasarım Sorumlusu Emre Özbek ise uluslararası alanda, gerçekten iyi bir kuruluşun düzenlediği bir yarışmadan farklı

alanında 3 madalyayla döndüğünü belirterek, "Türkiye'de insansız hava aracı üretimi ve tasarımı konusunda üniversite bünyesinde en geniş çaplı atölyeye sahip okul olduğumuzu düşünüyorum. Bu imkânlar için Anadolu Üniversitesi'ne çok teşekkür ediyorum. Atölyemizin olanakları dâhilinde üniversitemize başarılar getirmeye devam edeceğiz." dedi. ■

Haber: Sedef ORAL

Anadolu Üniversitesi'nden, "Kervan: Kadim Bir Medeniyetin Yol Hikâyesi" belgeseline destek

Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Anadolu Üniversitesinin de hazırlık sürecinde destek verdiği "Kervan: Kadim Bir Medeniyetin Yol Hikâyesi" belgesel filminin tanıtım toplantısına katıldı. Konya'da 13. yüzyıla ait bir kervansaray olan Zazadin Han'da gerçekleştirilen toplantıya Rektör Gündoğan'ın yanı sıra Konya Valisi Muammer Erol, Adalet ve Kalkınma Partisi Konya Milletvekilleri Mehmet Babaoğlu, Hacı Ahmet Özdemir ve Ahmet Sorgun, Selçuk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Şahin, Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Muzafer Şeker ve film ekibi katıldı. Genel koordinatörlüğünü İbrahim Dıvarcı'nın, yapımcılığını ise Tamer Yiğit'in üstlendiği filmde, 13. yüzyıl Selçuklu Dönemi canlandırılıyor. Yönetmenliğini Fatih Sezgin'in yaptığı ve kadim bir medeniyetin yol hikâyesinin anlatıldığı belgesel filmin çekimleri

Cumhurbaşkanlığı himayesinde, Başbakanlık desteğiyle sürdürülüyor.

Rektör Prof. Dr. Naci Gündoğan, Anadolu Üniversitesi'nin de hazırlık sürecinde destek verdiği belgesel filmle ilgili düşüncelerini şu şekilde dile getirdi: "Bu belgesel, hem tarihimizi hem medeniyetimizi anlatmak adına çok önemli bir hizmet sağlamış olacak. Medeniyet tarihimizden ilham alarak medeniyet değerlerimizi yeniden canlandırmak gibi bir misyon ile yola çıkan 'Kervan: Kadim Bir Medeniyetin Yol Hikâyesi' belgeseline Anadolu Üniversitesi olarak naçizane bir katkıda bulunmuş olmaktan dolayı gurur duyuyoruz. Anadolu Üniversitesi, 2013 Türk Dünyası Kültür Başkentimiz Eskişehir'de birçok eserin meydana getirilmesine büyük katkılar sundu. Yine Türk Dünyası Kültür Başkentliği kapsamında üniversitemizde Türk Dünyası Araştırmaları Merkezi'ni kurduk."

Anadolu Üniversitesi'nden Türk dünyasına armağan "Farabi" belgeseli

Anadolu Üniversitesi TV Yapım Merkezi ekibi ve stüdyolarınca hazırlanan "Bir Medeniyet Düşünürü: Farabi" belgesel film projesinin Birleşmiş Milletler Medeniyetler İttifakı 7. Küresel Forumu kapsamında kardeş Azerbaycan'ın ev sahipliğinde Bakü'de gösteriminin gerçekleştirildiğini söyleyen Rektör Gündoğan, "Milletimiz ve uluslararası toplumun medeniyet değerlerimizi tanıması noktasında yapılacak çalışmalara Anadolu Üniversitesi olarak desteklerimiz artarak devam edecek. Bu değerli çalışmanın hayata geçirilmesine öncülük eden, destek veren ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum." dedi.

İğdır'da başlayan yolculuk Konya'ya ulaştı

13. yüzyıl Selçuklu döneminin canlandırıldığı belgesel çekim için İğdir Şerefettin Ejdar Han'dan başlayan yolculuğun Konya Zazadin Han'a ulaştığını belirten genel koordinatör İbrahim Dıvarcı, 80 kişilik bir ekiple başlayan çekimlerde ekibin yer yer 120 kişiye kadar ulaştığını söyledi. Film çekimleri için Anadolu Selçuklu döneminde kullanılan ve Antalya'ya kadar uzanan bin 920 kilometre-

lik ana İpek Yolu'nu kat ettiklerini dile getiren Dıvarcı, "Tarihi İpek Yolu, sadece ticaret için değil; bilim, hoşgörü ve medeniyetlerin birlikteliğinin de yolu olarak kullanılmıştır. Belgeselde bu noktaya dikkat çekmek istiyoruz ve bu yol üzerinde ayakta kalan tarihi kervansarayları ziyaret ediyoruz. Kadim bir medeniyetin yol hikâyesinin anlatıldığı belgeselimizin çekimleri, Cumhurbaşkanlığı himayesinde, Başbakanlık desteğiyle sürdürülüyor." diye konuştu. ■

Haber: Gökhan AKKURT

Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'ne "Book Shower (Kitap Duşu)" isimli kitap temizleme

cihazı yerleştirildi. Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü'nün desteği ve onayıyla alınan iki adet maki-

ne, ultraviyole ışınlarla bir kitabın 40 saniye içinde hem üst kapağının ve iç yapraklarının hem de cildinin temizliğini sağlıyor.

Anadolu Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi Başkanı Güven Tunçel, makinenin alınmasından önce kütüphaneye raflarının her gün silinmesine rağmen zamanla kirlenen kitapların yalnızca kapaklarının tozunun alındığını, bu işlemin de derin bir hijyen sağlamak için yeterli olmadığını belirtti. Benzer makinelerin genelde çocuk kütüphanelerinde kullanıldığını değinen Güven Tunçel, "Şu an kütüphanemiz bünyesinde 300 bin civarında ki-

tap var. Kimisi çok sık kimisi ise nadiren birçok kez ödünç alınıyor ve kitaplar elden ele dolaşıyor. Aslında bu durum sağlık adına gerçekten ciddi bir tehdit unsuru oluşturuyor. Bu yüzden biz de faydalı bir yenilik olduğunu düşünerek bu ihtiyacı hissettik." şeklinde konuştu.

Makinenin ultraviyole ışınlar sayesinde mikropları yok edip hijyen sağlarken bünyesindeki esans ile kitaba hoş bir koku verdiğini de sözlerine kaydeden Tunçel, kitap temizleme cihazının kütüphaneyi kazandırılmasındaki amaçlarını, Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi kullanıcılarının hem

ödünç aldıkları kitapları evlerine temiz bir şekilde götürmesi hem de kitabı iade ederken makineden geçirip rafta temiz durmasını sağlaması olarak özetledi. Makinenin kullanımının çok kolay olduğunu ve pek çok öğrencinin sıklıkla kullandığını vurgulayan Güven Tunçel, "Şu an gelen tepkiler gayet olumlu. Biz de makinenin kullanımından oldukça memnunuz." dedi. Tunçel ayrıca, ilerleyen günlerde Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi'nin yeni araçlarla daha teknolojik hâle geleceğinin de müjdesini verdi. ■

Haber: Şeyma DÖNMEZ

Kütüphane kitapları artık daha temiz

Engelli öğrencilerimize yeni bir hizmet

Anadolu Üniversitesi, engelli bireylerin toplumsal yaşama katılımı konusundaki sorumluluğu çerçevesinde engelli öğrencilerine ve personeline yönelik projelerini hayata geçirmeye devam ediyor. Bu kapsamda hayata geçirilen "erişilebilir araç" projesi de özellikle hareket kısıtlılığı bulunan öğrencilerin ailelerinden bağımsız ve güvenilir bir şekilde evleri ile üniversiteleri arasında seyahat yapabilmelerine olanak sağlıyor. Anadolu Üniversitesi Engelli Öğrenciler Birimi tarafından uygulamaya koyulan ve ilk defa 10. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı'nda görücüye çıkan "erişilebilir araç", Anadolu Üniversitesi bünyesindeki engelli öğrencilerden ve personelden tam not aldı.

Rektör Gündoğan'dan, engelli öğrencilere müjde

10. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı'nın açılışında, engelli öğrenciler

için tasarladıkları "engelli aracının (erişilebilir araç)" müjdesini veren Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, bu araç sayesinde artık engelli öğrencilerin evlerinden alınarak üniversitelerine kadar rahat ve güvenli bir şekilde getirileceğini söyledi. "Bu hizmet sayesinde engelli öğrencilerimize karşı borcumuzun en azından bir parçasını ödemiş olacağız." diyen Rektör Gündoğan, engelli öğrencilere yönelik sunulan hizmetle ilgili olarak şunları söyledi: "Engelli öğrencilerimiz bazen kampüs içerisinde farklı sıkıntılarla karşılaşılıyorlar. Derslerinden dolayı bina değiştirmek zorunda kaldıklarında ise yanlarında ailelerinden ya da arkadaşlarından birisinin yardımına ihtiyaç duyuyorlardı. İnşallah biz bu sorunu ortadan kaldıracacağız. Bundan sonra kampüsteki engelli öğrencilerimiz, üniversitemizin engelli

aracıyla evlerinden alınacaklar ve bir program dâhilinde sınıflarına kadar getirilecekler. Dersleri bittikten sonra da yine aynı şekilde öğrencilerimizi güvenli bir şekilde evlerine kadar ulaştıracağız."

Taleplere göre daha fazla sayıda engelli bireye servis olanağı

Engelli Öğrenciler Birimi Müdürü Doç. Dr. Osman Tural, bu hizmet sayesinde engelli bireyler için evlerinden üniversite içerisine kadar kesintisiz ve güvenilir bir ulaşım sağlamayı hedeflediklerini söyledi. Bu hizmetten, görme ve ortopedik engelli bireylerin yararlanabileceğini dile getiren Tural, ücretsiz servis olanağından yararlanmak isteyenlerin kendileriyle nasıl iletişime geçeceği konusunda ise şu bilgileri aktardı: "Birim olarak zaten bu hizmetten yararlanacak kişilerle sürekli irtibat hâlindeyiz ve böylelikle de önceden tespitlerini yapmıştık. Eğer belirlediğimiz kişiler dışında yine bu hizmetten yararlanmak isteyenler olursa, Engelli Öğrenciler Birimimize başvuruda bulunabilirler. İlerleyen dönemler için de taleplerde bir artış olması hâlinde araç sayısında artışa gidebilir ya da daha büyük araçlar kullanarak bir kapasite artırımını yapabiliriz."

Araçlarda engelli bireylere refakatçiler de eşlik edebilecek

Araçların esnek tasarımları sayesinde engelli bireylere rahat bir ulaşım olanağı sunduğuna Doç. Dr. Osman Tural, şu anki aracın 6

tekerlekli sandalyeyi alabilecek kapasitede olduğunu ifade etti. Tural, aracın sahip olduğu esnek tasarımı sayesinde kenar bölümlerde yer alan katlanır koltukların devreye girmesiyle birlikte daha fazla görme engelli bireyin de taşınabileceğini aktardı. Tural, son olarak aracın gerekli bütün akreditasyonlarının tam olduğu bilgisini vererek aracı kullanacak kişileri güvenilir ve rahat bir ulaşımın beklediğini vurguladı.

"Rektörümüze böyle bir hizmeti sunduğu için çok teşekkür ediyorum"

Anadolu Üniversitesi Engelli Öğrenciler Birimi tarafından hizmete giren ve 10. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı'nda görücüye çıkan "erişilebilir araç" ile ilk yolculuğunu yapan Hukuk Fakültesi 1'inci sınıf öğrencisi Batuhan Haspullukçu, kendileri için sunulan servis hizmetine ilişkin görüşlerini şu şekilde dile getirdi: "Araca iniş binişlerde babam bana yardımcı oluyor ancak özellikle yaşım ilerledikçe bu durum benim için iyice zor olmaya başladı. Araca ulaşana kadar kucakta taşınmak zorunda kalıyorum ve bu da benim canımı acıtıyor. Ayrıca sürekli bir refakatçinin de yanımda olması gerekiyor. Bugün araçla ilk kez kendim seyahat ettim ve gerçekten çok güvenli, rahat bir yolculuk oldu. Bu araç sayesinde artık refakatçi olmadan da kendim rahatlıkla gelebileceğim. Önümüzdeki sene de farklı binalarda derslerim olacak

ve sadece kampüse gelirken değil, kampüs içinde de bu sayede yardıma ihtiyaç duymadan rahatlıkla derslerime gidebileceğim."

Bu hizmetten ilk defa yararlanan biri olarak kendisi gibi diğer engelli öğrencilerin de servis olanağından faydalanmaları tavsiyesinde bulunan Haspullukçu, "Çünkü engelli aracı hem güvenliğimiz hem de gün içerisinde yaşamımızı kolaylaştırması açısından gayet güzel bir olanak. Rektörümüze, bize böyle bir hizmeti sunduğu için çok teşekkür ediyorum." dedi.

"Engelli aracı üniversitemin sağladığı çok güzel bir hizmet"

Batuhan Haspullukçu'nun babası Ertuğrul Haspullukçu ise Batuhan'ın rahatsızlığı nedeniyle üniversiteye geliş gidişlerde kendisine eşlik etmek durumunda olduğunu belirterek şunları söyledi: "Bugün gördük ki araç gayet donanımlı ve güvenli. Bu sayede Batuhan, bundan sonraki seyahatlerinde yanında bir refakatçi olmadan da rahatlıkla seyahat edebilir. Özellikle olanakları kısıtlı olan insanlar için 'engelli aracı' uygulaması Anadolu Üniversitesi'nin sağladığı çok güzel hizmet. Öğrencilere ayrıca kampüs içerisindeki ulaşımında da büyük kolaylıklar sağlayacak. Bu hizmeti hayata geçiren başta Rektörümüz Prof. Dr. Naci Gündoğan olmak üzere Anadolu Üniversitesi'ne çok teşekkür ediyorum. ■

Haber: Gökhan AKKURT

Anadolu'da "10. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı"

Anadolu Üniversitesi Engelli Öğrenciler Birimi tarafından düzenlenen "10. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı" Öğrenci Merkezi Salon 2009'da başladı. Çalıştayı açılışına; Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Anadolu Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Adnan Özcan, Anadolu Üniversitesi Engelli Öğrenciler Birimi Müdürü Doç. Dr. Osman Tural, Müdür Yardımcısı Doç. Dr. Şerife Yücesoy ve Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) Engelli Öğrenci Komisyon Koordinatörü Doç. Dr. A. Macit Melekoğlu'nun yanı sıra pek çok öğretim üyesi, çeşitli sivil toplum kuruluşu temsilcileri ve öğrenciler katıldı.

Anadolu Üniversitesi çok sayıda birimiyle engelli bireylerin hizmetinde

Anadolu Üniversitesi Engelli Öğrenciler Birimi Müdür Yardımcısı Doç. Dr. Şerife Yücesoy, Anadolu Üniversitesi bünyesinde özel gereksinimli bireylere hizmet veren birimler hakkında yaptığı sunumda, "Bu birimler arasında yer alan Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü ile İşitme Engelliler ve Zihin Engelliler Programlarından oluşan iki lisans, beş yüksek lisans ve üç doktora programında toplam 965 öğrenci eğitim alıyor. Ayrıca Anadolu Üniversitesi, engellilere hizmet veren birimlerinden olan Engelliler Araştırma Enstitüsü bünyesindeki Gelişimsel Destek Birimiyle eğitsel ve gelişimsel değerlendirme, hizmet ve psikolojik danışmanlık hizmeti veren Gelişimsel Araştırma Birimleriyle de davranış gözlem labo-

ratuarı, teknolojik laboratuvar ve psikofizyolojik laboratuvarıyla alana yönelik araştırmalara destek veriyor. 0-8 yaş grubuna hizmet veren Engelliler Araştırma Enstitüsü son bir yılda 1500 kişiye hizmet götürmüş bulunuyor."

"Anadolu Üniversitesinin özel gereksinimli bireylere hizmet veren birimleri arasında yer alan Engelliler Entegre Yüksek Okulu da işitme engelli gençlere uygun meslek programlarında eğitim vererek üretken bireyler olmalarını sağlayıp topluma kazandırmak amacıyla grafik ve seramik alanında iki lisans, bilgisayar operatörlüğü ve yapı ressamlığı alanlarında iki ön lisans programıyla 123 öğrenciye hizmet veriyor." açıklamasını yapan Doç. Dr. Yücesoy, "Sözlü iletişim becerilerini destekleyen modeller oluşturmak amacıyla kurulan İşitme Engelli Çocuklar Eğitimi, Araştırma ve Uygulama Merkezi (İÇEM) ise okul öncesi, ilk ve ortaöğretim kademesinde odyolojik değerlendirme, tanımlama, cihazlandırma ve aile eğitimleriyle hizmet veren tek kurum olma özelliği gösteriyor. İşitme engelli çocukların işiten akranlarıyla sorun yaşamaması adına kaynaştırma programları düzenleyen merkez, 145 işitme engelli, 50 işiten olmak üzere toplam 195 öğrenciye eğitim veriyor." şeklinde konuştu.

"Engelli Öğrenciler Birimi 320 örgün öğrenciye, 26 bin 608 açıköğretim öğrencisine hizmet veriyor"

Dil ve Konuşma Bozuklukları Eğitim, Araştırma ve Uygulama Merkezinin (DİLKOM) Türki-

ye'nin ilk dil konuşma terapi merkezi olarak 13 terapi birimiyle hizmet vermesinin yanı sıra alanda öğrenim gören öğrencilere de uygulama fırsatı sağladığına değinen Doç. Dr. Şerife Yücesoy, Türkiye'de ilk defa Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü bünyesinde kurularak faaliyete başlayan Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırma ve Uygulama Merkezinin (ÜYEP) ise 109 öğrenciye; analitik, pratik ve yaratıcı yetenek müfredatı uygulayarak matematik, fen ve karakter eğitimi sunduğunu kaydetti.

Doç. Dr. Şerife Yücesoy, Anadolu Üniversitesinin engelli bireylere hizmet veren birimlerinden sonucusu olarak Engelli Öğrenciler Birimine değinerek şunları söyledi: "Anadolu Üniversitesi, örgün ve açıköğretim programlarına kayıtlı engelli öğrencilerinin gereksinimlerini belirleyerek giderilmesi için çözüm önerisi sunmayı, öğretim programlarını engelli bireylere göre işlevsel hâle getirmeyi ve psikososyal destek sunmayı amaçlayarak faaliyetlerine devam ediyor. Birimiz şu anda 320 örgün öğrenciye, 26 bin 608 açıköğretim öğrencisine hizmet veriyor."

10. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı'nın teması: "Kimlik"

Anadolu Üniversitesi Engelli Öğrenciler Birimi Müdürü ve 10. Engelsiz Üniversiteler Çalıştay Başkanı Doç. Dr. Osman Tural, Engelsiz Üniversiteler Çalıştaylarının tarihi hakkında bilgiler vererek başladığı konuşmasında engelli destek birimlerinin teşkilatlanmasından,

engelli bireylerin sosyal yaşamlarına sağlanacak olan desteklere kadar birçok alanda erişilebilirlik, birimlerin görevleri ve kimlik tartışmalarının ön plana çıktığını belirtti.

10. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı'nın temasını kimlik olarak belirlediklerini söyleyen Doç. Dr. Osman Tural, "Temamızın kimlik olmasının nedeni bu alanda faaliyet yürüten kurumların Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) düzeyinde tanımlanmasının ciddi şekilde sorun olması." diyerek farkındalık ve etik konularına da dikkat çekti.

"Engelli öğrencilere özel servis uygulaması başlıyor"

10. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı açılış konuşmalarında söz alan Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Anadolu Üniversitesinin, kuruluşundan bugüne kadar engelli bireyler konusunda hassas davrandığını belirterek başladığı konuşmasında engellilere yönelik verilen hizmetlere yenilerinin de ekleneceğini aktardı. Engelliler Mükemmeliyet Merkezi projesinin, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından kabul edildiğini ifade eden Rektör Gündoğan, ilgili tüm birimlerin tek çatı altında toplanacağını belirtti.

Prof. Dr. Naci Gündoğan konuşmasının devamında Anadolu Üniversitesi'nde öğrenim gören engelli öğrencilerin üniversiteye

ulaşımını kolaylaştırmak adına evden okula özel servis uygulaması başlatacaklarını duyurarak sözlerini şu şekilde sürdürdü: "Artık engelli öğrencilerimize tahsis ettiğimiz engelli servis aracı ile öğrencilerimizi evlerinden alarak fakültelerine ulaştıracağız. Aynı şekilde ders bitiminde de evlerine götüreceğiz. Bu hizmet engelli öğrencilerimize olan borcumuzun yalnızca ufak bir bölümü."

Prof. Dr. Gündoğan konuşmasının sonunda 10. Engelsiz Üniversiteler Çalıştayı sonuçlarının, Anadolu Üniversitesi ve diğer üniversitelerle beraber ilgili kurum ve kuruluşlara ışık tutacağını belirterek emeği geçenlere teşekkür etti.

Üç gün süren çalıştay, açılış töreninin ardından "10. Yılında Engelli Öğrenci Birimleri" paneli ve "Yönetmen Murat Erum katılımıyla 800 Km Engelli Film Gösterimiyle devam etti. Çalıştayı diğer gününde "Tematik Oturum ve Sunumlar" gerçekleştirirken, son gün ise "Eskişehir Gezisi" düzenlendi. ■

Haber: Erdem ÖZTÜRK

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ'NDEN "ATLI TURİZM" DERSLERİ

Emre ÖZDEMİR

Günümüzde teknolojiyi iyi kullanan ve değerli makineler üreten ülkeler nasıl dünya gündemini belirleme şansına sahip olacak kadar güçlü bir konuma gelebildiyse tarihte iyi atlara sahip olanlar da aynı güce sahiplerdi. Tarihte ilk defa Türkler, koşum takımlarını keşfederek atı, çekim hayvanı olmaktan öteye götürüp ona hakim olmayı öğrenmiş ve biniciliği de tarih sahnesine çıkarmışlardır.

Atçılık, uzun yıllar boyu askerî ve sivil amaçlarla en önemli taşıma ve ulaşım aracı olmayı sürdürmüşse de Birinci Dünya Savaşı'nda süvari hücumlarının çökmesiyle nüfuzunu yitirmiştir. Teknolojinin baş döndürücü bir hızla gelişmesiyle daha etkili motorlar üretilmeye devam edilmiş, dolayısıyla da insanlık tarihinin uzun, sert savaşlarla dolu, kanlı ama yine de romantik ve kültürel açıdan zengin çağı son bulmuştur.

İnsanoğlunun at ile pragmatik ilişkisi son bulmuş olsa da modern dünya, bir spor olarak ya da statü ve ticari ihtiyaçlar gereği at yetiştiriciliği hizmetini ayakta tutmaya devam ediyor. Türkiye, bugün atıcılığın merkezi sayılan İngiltere, Fransa ve İrlanda'nın ardından Avrupa'nın dördüncü büyük ülkesi olmuş, dünyada ise ilk 10 içinde yerini almış durumda. Değişen dünya düzeninde atların kullanıldığı alanlardan biri de turizm. Atçılık, arazide otelde ve köy evleri gibi mekânlarda gününbirlik konaklamalı olarak yapılabilecek gezilerde ciddi bir turizm potansiyeli taşıyor. Anadolu Üniversitesi Turizm Fakültesi de bünyesinde açtığı derslerle hem bu alan için gerekli olan eleman ihtiyacını karşılamayı hem de kaçak yapılan turist rehberliğinin önüne geçmeyi amaçlıyor. "Atlı turizm" ve bu kapsamda verilen derslerle ilgili Anadolu Üniversitesi Turizm Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Semra Günay Aktaş ile konuştuk.

Türkiye'de, henüz yeni gelişmeye başlayan atlı turizm potansiyelinin olduğu alanda hizmetler oldukça sınırlı. Şu anda çok sayıda at çiftliğinin bulunduğu Nevşehir, aktif olarak atlı turizmin yapıldığı yerlerden biri. Bu bölgede, birkaç saatten bir aya kadar değişen zaman aralıklarında turlar bulunuyor. At binmeyi bilmeyenler için ise daha farklı uygulamalar hazırlanıyor. Nevşehir'den çeşitli yerlere uzanan ve her seferinde farklı rotaların kullanıldığı turlar, gezginlere seçenek olarak sunuluyor.

Eskişehir'deki atlı turizm potansiyeli ise Frig Vadisi dolayısıyla umut vad ediyor. Bu konuyla ilgili Turizm Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Semra Günay Aktaş şöyle konuşuyor: "Anadolu Üniversitesi Turizm Fakültesi olarak biz, bir kısmı Eskişehir'de bulunan Frig Vadisi'nde atlı turlarla geziler düzenlenebilmesi için olması gereken elemanı yetiştiriyoruz. Burada etkinliklerin yapılması ise girişimcilerin inisiyatifine kalıyor. Frig Vadisi'nde belirli bir yürüyüş rotası var ve zaman zaman bu yol bisikletçiler tarafından da kullanılıyor. At sürenler için ise bu yol daha da uzatılabilir ve alan genişletilebilir. Bölgenin kırsal hayatı, kültür tarihi ve antik değerleri de bu işin içine dâhil edilerek atlı turizm alanında diğer ülkelerle rekabet edecek bir konuma gelinebilir."

Anadolu Üniversitesi ve Eskişehir Osmangazi Üniversitesi iş birliği

Anadolu Üniversitesi Turizm Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Semra Günay Aktaş'ın gerçekleştirdiği araştırmanın ardından, Turizm Rehberliği Bölümü öğretim elemanlarının çalışmaları ve Turist Rehberleri Birliği (TUREB) Başkanı Zeki Apalı ile yapılan görüşmeler sonucunda Anadolu Üniversitesi Turizm Fakültesi'nin atlı turist rehberi yetiştirmek üzere açtığı dersleri başarıyla tamamlayan ve çalışma kartını alan eylemli turist rehberi mezunları, atlı turlar için uzman turist rehberi olarak iş hayatına girebiliyor. Öğrenciler için farklı bir iş kolunun kapılarını açan bu dersler aracılığıyla öğrenciler at ve ahır bakımı ile binicilik derslerini Mahmudiye İlçesi'nde alıyor. Öğrencilerin ulaşımı ise Anadolu Üniversitesi tarafından sağlanıyor.

Atlı turist rehberi olabilmek için öğrencilerin öncelikle "Doğada Yaşam Becerisi" adlı dersi almaları gerekiyor. Teorik ve uygulamalı olarak verilen bu derslerde Spor Bilimleri Fakültesi'nden "Rekreasyon Liderliği" ve "Oryantiring" derslerinden de destek alınıyor. Bu derslerde başarılı olan öğrenciler ise Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Mahmudiye Meslek Yüksek Okulu'nda ata binmeyi, at ve ahır bakımını öğreniyor. Atların bir yerden bir yere nakledilmesi, beslenmesi, tımarlanması, atlarla iletişim kurulması ve aynı zamanda atı tanımak da bu dersler kapsamında yer alıyor. Kişisel becerilerin ve fiziksel gelişimlerin önemli olduğu bu eğitimlerde İngiliz ve Arap atları olan eski yarış atları kullanılıyor. Anadolu Üniversitesi Turizm Fakültesi ile Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Atçılık Meslek Yüksekokulu'nun, gereken bütün olanakları sunmasıyla bu alanda yetişmiş turist rehberlerini en iyi şekilde eğitmek amaçlanıyor.

"Atlı turlar için turist rehberliğine yönelik derslerden" öğrenciler de oldukça memnun

Anadolu Üniversitesi Turizm Fakültesi öğrencileri de yeni bir iş alanı ortaya çıkaran bu derslerden oldukça memnun. Turizm Rehberliği Bölümü öğrencilerinden Hande Öge memnuniyetini şu cümlelerle dile getiriyor: "Türkiye'de bir ilke imza atan Anadolu Üniversitesi

Turizm Fakültesi sayesinde biz Turizm Rehberliği Bölümü öğrencileri olarak Eskişehir Osmangazi Üniversitesi iş birliği ile bize sağlanan bu dersler sayesinde kendimizi bir adım önde hissediyoruz ve bununla gurur duyuyoruz. Turizm açısından önemli olan bu gelişme, hem bizim sosyalleşmemizi hem de alanımızda farklı bir turist rehberi olarak yetişmemizi sağlıyor. Emeği geçen tüm hocalarımıza sonsuz teşekkür ediyorum."

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Mahmudiye Atçılık Meslek Yüksekokulu Müdürü Yrd. Doç. Dr. Hakan Çalışkan, "Anadolu Üniversitesi Turizm Fakültesinin, bünyelerinde yer alan Turizm Rehberliği Bölümü öğrencileri için atlı turist rehberliği konusunda destek istemesi bizleri oldukça heyecanlandırmıştı." diyerek konuyla ilgili şöyle bilgi verdi: "Turizm Fakültesi ile ESOĞÜ MAMYO birlikte Turizm Rehberliği Bölümü öğrencileri için atlı turist rehberliği alanında yeterliliklerini sağlayabilecek bir ders programı hazırladık. Bu programda Güz Döneminde Doğada Yaşam dersi ile hem öğrencileri tanıma fırsatı bulduk hem de doğada gerçekleşecek olan atlı tur faaliyetlerinde ihtiyaç duyacakları doğa aktiviteleri için planlama, kampçılık, yön bulma ve doğada acil durum konularında bilgi edinmelerini sağladık. Bahar döneminde ise öğrenciler her hafta salı günü Mahmudiye'ye gelerek ESOĞÜ MAMYO At Bakım ve Binicilik tesislerinde At ve Ahır Bakımı ile Temel Binicilik derslerini aldılar. Bu dersler sayesinde at beslenmesi, atların temizlik ve bakımları, ayak bakımları, kullanılan malzemeleri tanıma ve bakımlarını yapabilmek, atçılık tesisi ve bakımı

gibi temel konular hakkında bilgi edindiler. Binicilik dersinde ise temel düzeyde at binme tecrübesi kazandılar. Ülkemizin en donanımlı Atçılık Okulu olan, ESOĞÜ Mahmudiye Atçılık Meslek Yüksekokulunda Anadolu Üniversitesi Turizm Fakültesi Turizm Rehberliği Bölümünden 15 öğrenci; yüksekokulda görev yapan 4 at antrenörü öğretim elemanı ve 20 atla beraber çalışmalarını sürdürüyorlar."

Atlı turist rehberlerini diğer rehberlerden ayıran özellikler

Şehir ortamında veya tarihî alanlarda çalışan turist rehberlerinin tanıttığı yerlerin tarihini, kültürünü ve doğasını bütün ayrıntılarıyla bilmesi çok önemli. Anadolu Üniversitesi Turizm Fakültesi Bölümünün bütün eğitimlerini bir paket hâlinde vermesi de bundan kaynaklıyor. Atlı turist rehberi olmak için ise sadece gezdirilecek yerin tarihini, kültürünü ve özelliklerini bilmek yetmiyor; turist rehberleri ihtiyaç hâlinde kullanabilmek için doğada yaşam becerisini kazanmayı da öğreniyor. Kısacası atlı turist rehberlerinin hem doğada yaşamayı ve ata bakmayı bilmeleri hem de eşlik ettiği turist grubuna liderlik edebiliyor olmaları gerekiyor.

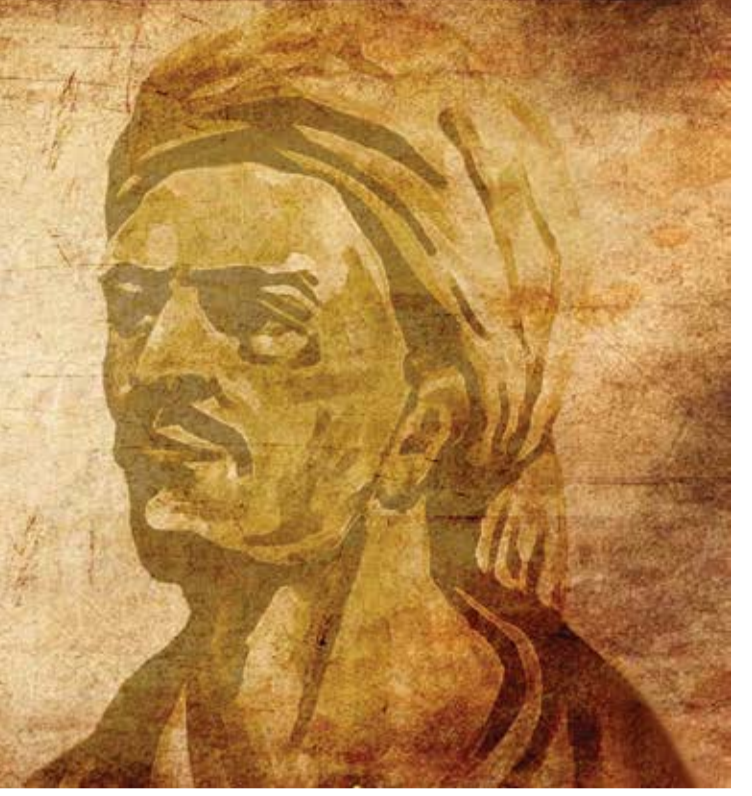
KAYNAKÇA:
http://www.turkvet.biz/yazi/yer_gemisten_gunumuz_at.pdf

Türkiye'de turist rehberliği konusunda özellikle de atlı turlar anlamında büyük bir açık bulunuyor. Binicilik yapabilen, at bakımını bilen ve turist kafesini kontrol edebilecek turist rehberleri bulunmadığı için seyahat acentaları ve tur operatörleri çalışma kartı olmayan mihmandarları yasak olmasına rağmen çalıştırarak eğitim almaları için Fransa'ya gönderiyor.

Türkiye'de turist rehberi olabilmek için Kültür ve Turizm Bakanlığının desteği ile TUREB'in nadir diller için açmış olduğu altı aylık sertifika kurslarını veya üniversitelerin turist rehberi yetiştiren ön lisans, lisans, veya tezsiz yüksek lisans programı gibi turist rehberliği eğitim programlarından birini tamamlamak gerekiyor. Bu bölümlerden mezun olan turist rehberi adayları daha sonra, Kültür ve Turizm Bakanlığının desteğiyle TUREB'in düzenlediği en az 36 günlük uzman bir turist rehberi ile Türkiye uygulama gezisine katılmak zorunda oluyor. Uygulama gezisini tamamlayan, Yabancı Dil Sınavı'ndan (YDS) en az 75 ve üzeri puan alan turist rehberi adayları, Kültür ve Turizm Bakanlığınca ruhsatnamesini alarak turist rehberliği meslek odalarına başvurup çalışma kartını elde edebiliyor ve eylemli turist rehberi olabiliyor.

Turist rehberliği Türkiye açısından bakıldığında oldukça önemli bir meslek. Dolayısıyla bu mesleği yapan kişilerin bir kültür elçisi olabilecek donanımda yetiştirilmesi gerekiyor. Anadolu Üniversitesi de verdiği ciddi eğitimlerle Türkiye'yi her anlamda en iyi şekilde tanıttı, gezginleri memnun edecek turist rehberleri yetiştirmeye devam ediyor. Böylelikle kontrolsüz hizmet veren, çalışma kartı olmayan kaçak turist rehberlerinin de önüne geçiliyor.

ÜNİVERSİTE-ŞEHİR İŞ BİRLİĞİ İLE DÜZENLENEN YUNUS EMRE KÜLTÜR VE SANAT HAFTASI'NDAN İZLENİMLER

Her yıl olduğu gibi bu yıl da büyük Türk düşünürü ve halk ozanı Yunus Emre, “Uluslararası Yunus Emre Kültür ve Sanat Haftası” etkinlikleri kapsamında yaşam sürdürdüğü ve kabrinin bulunduğu Eskişehir’in Yunus Emre ilçesi başta olmak üzere şehir genelinde düzenlenen etkinliklerle anıldı. Yaklaşık 8 asırdır hoşgörü ve gönül dünyasıyla insanların gönüllerinde taht kuran Yunus Emre sevgisi, bu yıl da Türkiye’nin pek çok şehrinden gelen gönül dostlarını bir araya getirdi.

Gökhan AKKURT

Büyük Türk düşünürü ve halk ozanı Yunus Emre, “Uluslararası Yunus Emre Kültür ve Sanat Haftası” etkinlikleri kapsamında yaşadığı topraklarda her yıl olduğu gibi bu yıl da Türkiye’nin farklı yerlerinden gelen binlerce sevenini, Yunus Emre’nin gönül ve hoşgörü dünyasında buluşturdu. Yaklaşık 8 asırdır Anadolu topraklarında felsefesi aracılığıyla 7’den 70’e “hakka duyulan sevgiyi” aşlamaya çalışan Yunus Emre, kabri başında anıldı.

Anma programına; Millî Eğitim Bakanı ve Eskişehir Milletvekili Prof. Dr. Nabi Avcı, Vali Güngör Azim Tuna, Eskişehir Milletvekilleri Emine Nur Günay ve Harun Karacan, Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Abdulkadir Adar, Osmangazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hasan Gönen, Vali Yardımcıları Dr. Ömer Faruk Günay ve Cafer Yıldız, Mihaliççik Kaymakamı Yavuz Aslan ile kamu kurum amirleri, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ve çok sayıda vatandaş katıldı. Protokol üyeleri ve vatandaşlar tarafından Yunus Emre’nin kabri başında dua edilmesiyle başlayan anma programı, Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi Avcı ve Vali Güngör Azim Tuna’nın açılış konuşmalarıyla devam etti.

Yunus Emre’nin felsefesi sayesinde Anadolu topraklarında yaşam süren insanların düşünce ve gönül dünyalarına sağladığı katkılara değinen Bakan Prof. Dr. Nabi Avcı, Yunus Emre’nin Anadolu’nun en zor zamanlarında bu topraklara ve insanlara aşıladığı bir ve beraber olma, ikiliye düşmeme terbiyesini ve ruhunu hatırladıklarına değindi. Bu büyük öğretinin önemine bir kez daha vurgu yap-

mak istediğini dile getiren Prof. Dr. Avcı, Yunus Emre’nin söylemek istediklerini de iyi anlamak gerektiğini dile getirdi.

“Kardeşlik ruhu, milletimizi bir arada tutan mayadır”

“Kardeşlik ruhu, milletimizi bir arada tutan mayadır.” diyen Bakan Avcı, ayrıca Yunus Emre’nin yüzlerce yıldır yankılanan bu çağrısına bugün her zamankinden daha çok kulak verilmesi gerektiğine dikkat çekti. Eskişehir’den her yıl, Türk milletinin bütün fertlerini ve insanlığı Yunus Emre’nin birleştiren söylemine kulak vermeye ve onun çağrısına uymaya davet ettiklerini belirten Prof. Dr. Nabi Avcı, Eskişehirli olarak Yunus Emre’ye ev sahipliği yapmaktan dolayı da övünç duyduklarını söyleyerek sözlerini noktaladı.

Memleketin her köşesi bağrında 8 asırdır bir Yunus taşıyor

Azeri şair Bahtiyar Vahapzade’nin, “Bir yerde ölmüş peki niye bin yerde mezarı? Her gün kazılır çünkü gönüllerde mezarı.” mısralarıyla sözlerine başlayan Vali Güngör Azim Tuna, Yunus Emre’nin memleketin her köşesinde neden pek çok makamının karşımıza çıktığını ise şu şekilde aktardı: “Nitekim memleketin her köşesi bağrında Yunus için bir mezar hazırlamıştır. Meçhul bir mezarın Yunus’a ait olabilme ihtimalinden bile huzur bulmuştur milletimiz. Ancak ‘Yunus bendedir’ diyen topraklar Eskişehir’dedir. Mezarı gönüllerde her gün kazılan Yunus Emre, öyle mübarek bir zattır ki ölümler bile çoğalmıştır. Öyle ki bu çoğalma; nesiller boyu sürmüş ve onun duygu, düşünce dünyasının anlaşılmasıyla da devirler ve zamanlar boyunca devam edecektir. Onun bir şiirinde dediği gibi biz de ‘Yunus’dur benim adım’ diyoruz. Onun; ‘sevgi’ ve ‘gönül gözüyle bakma’ davetine canı gönülden icabet ediyor, onu hayırla rahmetle yâd etmek için huzurunda duruyoruz.”

Yunus Emre, Yaradan’dan ötürü Yaradılmış’ları sevmiştir

Yunus Emre’nin felsefesini anlayabilmenin önemine değinen Vali Güngör Azim Tuna, Yunus Emre’nin sevgisinin kaynağını uzaklarda aramanın beyhude olduğunu, çünkü onun sevgisinin merkezinde insanın değil, Yaradan’ın yer aldığını ve bu yüzden de Yunus’un Yaradan’dan ötürü bütün Yaradılmış’ı sevdiğini ifade etti ve ekledi: “Onun, gönül Kâbe’den üstün tutan anlayışının temelinde ise yine Yaratıcı vardır. Nitekim ‘Biz ona şah damarından daha yakınız.’

Hakk’ın durağı, Allah’ın evi olan gönül incitmek için Yunus’un gösterdiği inceliğin, evin asıl sahibine olan hürmetten ileri geldiğini söyleyen Güngör Azim Tuna, Yunus Emre’nin eserlerinden yola çıkmanın, Yunus’u kendinden dinlemenin ve onu anlayabilmenin; değerlerimizin ve kültürümüzün geleceğe taşınması açısından hayati önem taşıdığının da altını çizdi. Yunus Emre’nin, 13. yüzyılda dudaklarından dökülen seslerin bugün bile gönül memleketinde yankı bulduğuna dikkat çeken Vali Tuna, onun sözlerinin devr-i zaman içinde de söylenmeye devam edeceğini belirtti. Vali Güngör Azim Tuna son olarak, “Onun bu vasiyetine sadık kalarak, Yunus Emre Kültür ve Sanat Haftası etkinlikleri kapsamında; sempozyumlar, şiir ve müzik dinletileri, Cuma hutbesi ve çeşitli konserler ile Yunus Emre’nin insanlığa yönelik sevgi, birlik ve barış davetini bu vesileyle bir kez daha tekrarlıyoruz.” diyerek sözlerini noktaladı.

Açılış konuşmalarıyla başlayan anma programı; serginin gezilmesinin ardından sona erdi.

Anadolu Üniversitesi kapılarını Yunus Emre’nin gönül dünyası için açtı

Yunus Emre sevgisi her yıl olduğu gibi bu yıl da şehrin farklı noktalarında binlerce seveninin katılımıyla anıldı. Anadolu Üniversitesi de üniversite-şehir iş birliğiyle “Uluslararası Yunus Emre Kültür ve Sanat Haftası” etkinlikleri kapsamında Eskişehir Valiliği ile birlikte düzenledikleri pek çok etkinliğe kapılarını açtı. Hafta boyu düzenlenen; konferans ve kültür-sanat etkinlikleri sayesinde her yaşta kişi Yunus Emre’nin felsefesinde ve dünya görüşünde bir kez daha buluşmuş oldu.

“Yunus Emre” sevgisi heykellere yansdı

Uluslararası Eskişehir Yunus Emre Kültür ve Sanat Haftası kapsamında Eskişehir Valiliği ve Anadolu Üniversitesi’yle ortaklaşa düzenlenen “Yunus Emre” heykel sergisi, Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Galerisi’nde kapılarını sanatseverlere açtı.

Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencilerinin, Yunus Emre’nin hayatından esinlenerek hazırladıkları serginin açılışında konuşan

İLİM İLİM BİLMEK DÜR
İLİM KENDİN BİLMEK DÜR
SEN KENDÜNİ BİLMEZSİN
YA NİCE OKUMAK DÜR
YUNUS EMRE

DOGRU OLMAYAN KİDÜN BİLE
BU KAFUYA LAYIK DEĞİLDİR
YUNUS EMRE

Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Yunus Emre'nin Anadolu kültürünün çok değerli bir parçası olduğunu vurgulayarak "Bu hafta Yunus Emre Haftası olması nedeniyle şehrimizde çeşitli etkinlikler yapılıyor. Anadolu Üniversitesi olarak biz de geçmiş yıllarda olduğu gibi birçok etkinliğe katılıp ev sahipliği yapıyoruz. Güzel Sanatlar Fakültemiz de bu etkinliklere en çok katılım sağlayan birimlerimizden biri." şeklinde konuştu.

Türk dünyasının simge ismi Anadolu Üniversitesi'nde anıldı

"Yunus Emre gibi özellikle şehrimizin ve ülkemizin önemli bir değerinin, böyle sanat faaliyetleriyle anılmasının ayrı bir güzelliği olduğunu düşünüyorum." diyen Rektör Gündoğan, "Bu sergide de gerçekten birbirinden güzel ve anlamlı eserler bulunuyor. Öğrencilerimizin Yunus Emre'yi ve onun felsefesini ne kadar iyi anladıklarını gösteren çalışmalarımız var. Güzel Sanatlar Fakültemiz öğrencilerince kültürel değerlerimizin bu şekilde yansıtıldığı çalışmaların yapılmasını memnuniyetle karşılıyorum. Anadolu Üniversitesi olarak bundan sonra da özellikle Türk dünyasının ve şehrimizin önemli değerleri olan bu tür şahsiyetlerin felsefesinin anlatılması konusunda destek sunmaya devam edeceğiz."

Anadolu Üniversitesi, "Kadim Sanatın Işığı" sergisiyle kapılarını şehre açtı

Anadolu Üniversitesi, Yunus Emre Kültür ve Sanat Haftası etkinlikleri kapsamında sadece yurt içindeki sanatçıların eserlerini değil, uluslararası alandaki sanatçıların eserlerini de düzenlediği kültür-sanat etkinlikleriyle sanatseverlerle buluşturdu. Amerika Birleşik Devletleri'nin New York kentinde faaliyet gösteren "New York Islamic Arts" grubunun karma eserlerinin yer aldığı sergiye, Anadolu Üniversitesi Çağdaş Sanatlar Müzesi ev sahipliği yaptı. Grubun kurucu Hocası Müjgan Başköylü'nün ve öğrencilerinin hat, tezhip, minyatür, ebru ve katı tekniğiyle hazırladıkları 68 eser görücüye çıktı.

Aylar öncesinden takvimini bu sergiye göre ayarladığının altını çizen Rektör Prof. Dr. Naci Gündoğan, eserleri gördükçe ne kadar doğru bir iş yaptıklarını bir kez daha anladıklarını belirtti. "Dünyanın öbür ucunda bu tür sanat eserlerinin yapılıyor olma-

sı ve bu ışığın yayılarak herkese ulaşması bizim için gurur verici." diyen Prof. Dr. Gündoğan, "Bu nedenle özellikle sanatçılarımıza teşekkür ediyorum çünkü sırf bu güzellikleri bizlere sunmak için buradalar. Yunus Emre Haftası'na denk gelen sergimize, üniversite içerisinden ve şehrimizden gelmek isteyen herkesi bekliyoruz. Ramazan Ayı içinde de sürecek olan bu güzel ve anlamlı serginin oluşturulmasında emeği geçen herkese sevgi ve saygılarımı sunuyorum." şeklinde konuştu.

"Yunus'ca Söyledik" sergisi gönül yapmaya davet ediyor

Anadolu Üniversitesi ile Eskişehir Valiliği iş birliğiyle Yunus Emre Kültür ve Sanat Haftası etkinlikleri kapsamında, 8'inci kez sanatseverlerle buluşan ve geleneksel hâle gelen "Yunus'ca Söyledik" isimli kaligrafi ve tipografi sergisi ETİ Arkeoloji Müzesi ev sahipliğinde sanatseverlerle buluştu.

Yunus Emre'nin özlü sözlerinden yola çıkılarak Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi tarafından hazırlanan ve kaligrafi, tipografik çalışmalardan oluşan serginin açılışında konuşan Rektör Prof. Dr. Naci Gündoğan, Anadolu Üniversitesi olarak bu etkinliği düzenlemekten dolayı gurur duyduklarını belirterek sözlerini şu şekilde sürdürdü: "Tüm insanlığa mal olmuş, yüce bir değeri anmak mutluluğumuzu artırıyor. Serginin açılışında başta Eskişehir Valiliği olmak üzere herkesin büyük desteğini gördük. Bu sergiyi ETİ Arkeoloji Müzesi'nde yapmamız da ayrı bir güzellik, bunun için müze müdürümüze çok teşekkür ediyorum. Ayrıca, tüm sanatçılarımızın da emeklerine sağlık. Bu güzel serginin hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum."

Tasavvuf müziği sevenler Anadolu Üniversitesi'nde buluştu

Eskişehir Valiliği tarafından düzenlenen, Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Müdürlüğü Devlet Klasik Türk Müziği Korosu tarafından seslendirilen "Yunus Emre Tasavvuf Konseri"ne Anadolu Üniversitesi Atatürk Kültür ve Sanat Merkezi Opera ve Bale Salonu kapılarını açtı. Şef Şentürk Demirci'nin yönetiminde dört bölümden oluşan konserde; Nejdet Erkof, Mutlu Benlioğlu, Ali İhsan Bilgin ve Ahmet Dinleyen'in solist olarak sahne aldığı Kültür ve Turizm Bakanlığı

Güzel Sanatlar Müdürlüğü Devlet Klasik Türk Müziği Korosu; hüzzam, segâh, rast, uşşak ve hicaz makamlarında ilahiler seslendirdi. Yunus Emre Kültür ve Sanat Haftası sebebiyle bir araya gelen müzikseverler, tasavvuf müziği eşliğinde Yunus Emre'yi bir kez daha anmış oldular.

"Ben gelmedim dava için, benim işim sevi için, dostun evi gönüllerdir, gönüller yapmaya geldim"

Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi tarafından düzenlenen ve Başbakanlık Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi Başkanı Prof. Dr. Turan Karataş tarafından verilen "Hangisi Bizim Yunus?" başlıklı konferans, Edebiyat Fakültesi Taciser Sivas Tüfekçi Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Yunus Emre ve Kültür ve Sanat Haftası kapsamında düzenlenen etkinlikte Eskişehir Vali Yardımcısı Dr. Ömer Faruk Günay da yer aldı.

"Ben gelmedim dava için, benim işim sevi için, dostun evi gönüllerdir, gönüller yapmaya geldim." dörtlüğüyle sözlerine başlayan Vali Yardımcısı Dr. Günay, Yunus Emre'nin felsefesine ilişkin görüşlerini

şu şekilde aktardı: "O dönemde oluşturulan felsefenin, insanların neye inandıklarını gözetmeksizin, ayırt etmeden seven, bu sevgiyi de yaradana bağlayan bir felsefedir. Gençlerimiz, Yunus felsefesini içselleştirsinler. Hangi alana giderseniz gidin, hangi alanda çalışırsanız çalışın, bunun size inanılmaz bir enginlik katacağını düşünüyorum. Böyle bir çalışmayı yaptığı için Anadolu Üniversitesi'ne ve Prof. Dr. Turan Karataş'a teşekkür ediyorum."

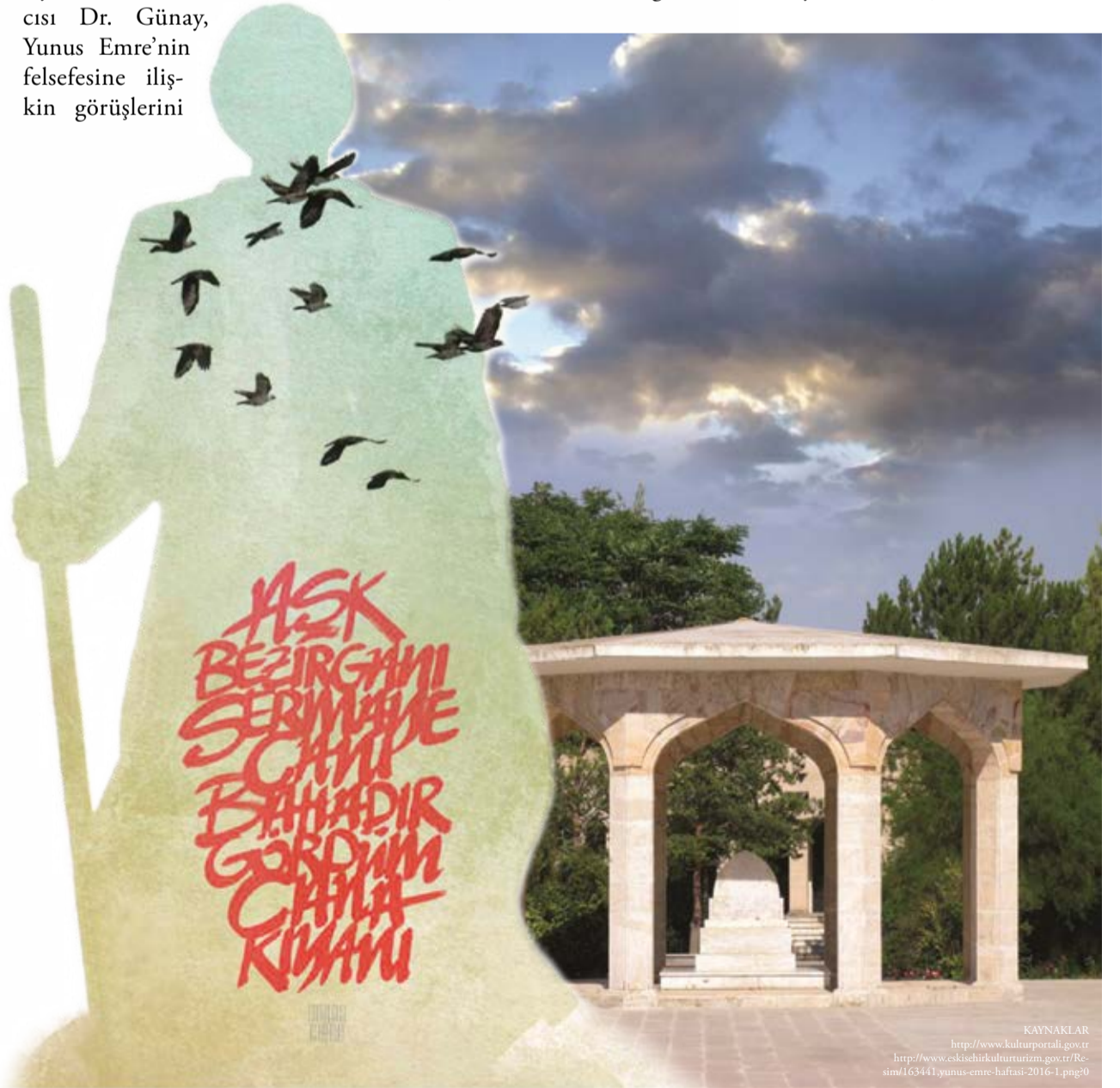
"Yunus Emre'nin yolculuğunun temeli, özü yakalama algısıdır"

Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi (GSF) tarafından düzenlenen "Yunus Emre Gibi Olmak" başlıklı konferans GSF Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. GSF Resim Bölüm Başkanı Doç. Güldane Araz Ay'ın konuşmacı olarak katıldığı konferansta Yunus Emre; kültür, sanat ve yaratıcılık kavramlarıyla özdeşleştirilerek katılımcılara anlatıldı.

Buluş ve kompozisyonun, kişinin elindeki malzeme ile kendisine ait bir şeyi ya da o malzemeyi dönüştürürken bütün öğrenim-

lerini ve deneyimlerini farkında olarak ya da olmadan üretim sürecinde ortaya koyabilmesi olarak açıklayan Doç. Güldane Araz Ay, "Yunus Emre'de yakalanan sanat, yaratıcılık ve Türk kültürü üzerindeki buluşlar, kompozisyon ve sanatta deneysellik yaklaşımı adına çok önemli." dedi ve ekledi: "Yunus Emre ile bunu örtüştürmemizin nedeni Yunus Emre'nin yolculuğunun temeli, özü yakalama ve bir ışık olma algısıdır. Buluş ve kompozisyonda da kişinin kendi içindeki yolculuğunda yaratıcılık sürecindeki o yolculuk ile bütünleşmesi gerekir. Kişinin kendini yakaladığı noktada eserlerini ve yaptığı çalışmalarını bir ışığın ortaya çıkışı olarak açıklayabiliriz." dedi.

Yunus Emre, böylelikle her yıl olduğu gibi bu yıl da sevenleri tarafından 8 asır önce doğup, yaşam sürdürdüğü topraklarda düzenlenen pek çok etkinlikle saygıyla anıldı. Anadolu Üniversitesi de "Yunus Emre Kültür ve Sanat Haftası" kapsamında düzenlediği ve ev sahipliği yaptığı etkinlikler aracılığıyla Eskişehir halkını, Yunus Emre'nin gönül ve hoşgörü dünyasında buluşturdu.

KİLİMLERİN ANLATMAK İSTEDİKLERİNİ BİLİYOR MUYDUNUZ?

Hemen hemen her evin salonuna ya da diğer odalarına konuk olur, evin içindeki hayata karışır ve aslında kendi de başlı başına bir hayatı anlatır. Neden mi bahsediyoruz? Her motifinde bir anlam, bir yaşanmışlık barındıran ve dokuyanın duygularını anlamamıza aracı olan dokuma sanatı, "Kilim".

Mustafa SARIKAVAK

Duygularını yazıyla değil de dokuduğu kilimlerle anlatanların, her ilmeğe yaşadıklarını dökenlerin, sonucunda da ortaya bir hikâye ve sanat eseri çıkaranların öyküsü bu. Kimi üzüntüsünü, kimi aşkını, kimi de sevincini işler kilimine ve adeta her kilim, dokuyanın günlüğü olur. Geçmişten günümüze evlerin baş tacı olarak her zaman değer verilen, eski zamanlarda duvarlara asılan ve farklı alanlarda sıklıkla kullanılan, günümüzde de hem hatıra olarak saklanan hem de aksesuar olarak kullanılan kilimlerin de bir dili olduğunu biliyor muydunuz?

Kilimler nasıl ortaya çıktı?

Günümüzde dekorasyon amaçlı kullanılan ancak dokuma tekniği olarak tarihi, çok eskilere dayanan kilimin ilk olarak Orta Asya'da İran, Kafkasya ve Anadolu'daki göçebe yörükler tarafından yapıldığı biliniyor. Anadolu kilim sanatının ulaşılan ilk örneklerinin 16. yüzyıla ait olduğu tarihî kaynaklarda yer alıyor. Ancak en eski kilimin ise Orta Asya'nın Yukarı Altay bölgesindeki Pazırık kazılarında bulunan ve göçebe bir yaşam sürdüren Türklerin kilim dokuma tekniğiyle oluşturdukları kilim parçaları olduğu araştırmalarla bulunuyor.

Hayvancılıkla geçinen göçebelere, ihtiyaçlarını karşılamak için koyun ve keçi yününden doku-

duklarıyla örtü, sergi, heybe yapıyorlar. Zamanla ihtiyaçlar doğrultusunda toprak zemine kurulan çadırlardaki rutubeti engellemek isteyen göçebeler, yine koyun ve keçi yününden "Kilim" adını verdikleri yer örtülerini üretirler.

Tarihî kaynaklar özellikle Selçuklu Dönemi'nde gelişmiş olan dokumacılığın en yaygın türlerinden birinin de kilim olduğunu gösterir. Ayrıca Osmanlı Dönemi'nde de kilimlerin saraylarda ve evlerde sıklıkla kullanıldığı yine tarihî kaynaklarda yer alır. Yapılan kazılarda diğer eşyalara oranla kilimlerin uzun süre korunamamasının nedeni de dokumacılığı yapılan kilimlerin ana maddelerinin yün olmasından kaynaklı, nem ve benzeri dış etkenlerden etkilenip çürüdükleri tahmin edilir. Sıcak bölgelerde yün maddesinin kendisinden çıkan ve güve (yerli dilde güye) denilen özel böceklerin yiyeceğinin ana maddesinin yün olması da yün dokumalarının yok olmasına ve dokunduğu zamandan günümüze ulaşmasına engel olur. Dolayısıyla Türklerin en değerli el sanatlarından biri olarak kabul ettiği en eski kilim örneklerine ilişkin çok az bulguya ulaşıyor.

Anadolu'nun neredeyse her yöresinde dokunmuş ve dokunmaya da devam eden kilimler, dokundukları yörelere göre renk ve motif yönünden bazı farklılıklar gösterir. Öyle ki

kilimler, yöreden yöreye değişen dokuma farklılıklarını belirtmek için de Eşme, Karasu, Emirdağ, Sivrihisar gibi yer adlarıyla ya da Avşar, Yörük, Berihan, Kırkitli gibi aşiret adıyla anılırlar. Günümüzde Anadolu'da kilimciliğin hâlâ özenle ve yaygın olarak yapıldığı şehirler arasında ise Manisa, Niğde, Konya, Afyon, Sivas, Kayseri, Bergama, Malatya, Gaziantep gelir.

Dokumasında büyük bir emeği barındırıyor

Genellikle ağaçtan yapılan tezgâhlarda dokunan kilimler, günümüzde demirden tezgâhlarda da dokunur, ancak özellikle kırsal bölgelerde hâlâ ağaç dokuma tezgâhları daha çok tercih edilir. Ağaçtan yapılan tezgâhların eni 2 metre, boyu 2,5-3 metre arasında değişir. Halk arasında da tezgâha "istar" adı verilir ve bu tezgâhların dik ve eğik olmak üzere iki türü bulunur. Hiçbir makine olmadan tamamen el yapımı dokunan ve el sanatı olarak da kabul gören kilim dokumacılığı "argaç alt veya üst dönecek" denilen dikey iplik atkılarında oluşan ana kasnak üzerinde, motiften motife geçilerek taraklarla sıkıştırılarak dokunur. Hem atkı hem de çözümler ipleri yünden oluşur. Dokumada kök boyalarla boyanan ya da tamamen yün iplikler kullanıldığı zaman bu kilimler diğerlerine göre solmaz, daha parlak ve canlı bir görünüme sahip olur. Kilimlerde kullanılan ürün kalitesine ve işçiliğe bağlı olarak da bu tür dokumalar orijinal ve daha değerli kabul edilir. Istar tezgâhında; iki adet özel oymaları bulunan kenar ağacı (tanık), kücü, varangelen, cumbar (cımbır-demir çivi), eğri ağaç bulunur. Ayrıca yünleri sıkıştırmak için istar tarağı, yün ipler, motifleri tamamlayıp ipleri kesmek için de makas (sındı) ya da bıçak kullanılır.

Her ne kadar ilkel yöntemlerle yapıp dışarıdan bakınca kolay bir işmiş gibi görünse de büyük bir emek sonucunda ortaya çıkan kilimler

“Büyük bir emek sonucunda ortaya çıkan kilimler hikâyeleriyle beraber insanların evlerindeki yerini alır. Nasıl ki bir yazarın kitabını okuyup hislerini anlayabiliyorsak ya da bir ressamın resminden hayal dünyası hakkında fikir sahibi olabiliyorsak kilimler de dokuyanın yaşadıklarından, hayallerinden, umutlarından ve acılarından izler sunar.”

hikâyeleriyle beraber insanların evlerindeki yerini alır. Nasıl ki bir yazarın kitabını okuyup hislerini anlayabiliyorsak ya da bir ressamın resminden hayal dünyası hakkında fikir sahibi olabiliyorsak kilimler de dokuyanın yaşadıklarından, hayallerinden, umutlarından ve acılarından izler, motifler taşıyıp; karşısında durup onu inceleyene aslında bir hayatın özetini sunar. Kendisine özel mistik bir dili olan kilimlerin her birinde başka bir hayatın anılarını gözlemleyip zaman zaman geçmişi gideriz, zaman zaman da günümüzde uzakta duran bir evin kapı aralığından içeri gireriz.

Motiflerin alfabeti

“

Kilimlerde kullanılan ürün kalitesine ve işçiliğe bağlı olarak da bu tür dokumalar orijinal ve daha değerli kabul edilir.

”

Eski zamanlardan günümüze kadar varlığını sürdüren, önceleri ihtiyaçlar neticesinde ortaya çıkan fakat zaman geçtikçe bir sanat eserine dönüşen ve hayat hikâyelerinden kesitler sunanların, dileklerinin gerçekleşmesini isteyenlerin, üzüntülerini, özlemlerini, aşklarını kilimlerle ölümsüzleştirenlerin yaşadıklarına motiflerin alfabetiyle seyirci olunur. Dokumasındaki zahmet ve sabrın sonucunda ortaya çıkan sanat eseri kilimlerin kompozisyonunda, karşısında durup onu inceleyene anlatmak istedikleri

duyguları barındıran en dikkat çeken motifler ise şu şekilde:

Artı-Çengel-Haç: İnsanların tehlikelerden korunmasını amaçlayan bu motifler, dokunması diğer motiflere göre daha kolay olduğu için de sıklıkla kilimlerde görülür(1).

Pıtrak motifi: Bol çiçekli anlamına gelen bu motif bolluğun ve bereketin anlatılması için dokunur(2).

Hayat ağacı motifi: Sonsuzluğu simgeleyen hayat ağacı motif, sürekli gelişen ve değişen evreni anlatmak isteyenler tarafından dokunur(3).

Tarak motifi: Dokuyanın evlenme arzusunu ve doğumu işaret eder(4).

Kuş motifi: Sevgi ve mutluluğu ifade eden kuş motifleri, eski dönemlerden beri sıklıkla kullanılır ve uzun bir yaşamı simgeler(5).

Kurt ağızı, kurt izi motifi: Bu motifler eski dönemlerde Anadolu'daki insanların kurtlardan korunma amaçlı işledikleri motifler arasında yer alır(6).

Koç boynuzu motifi: Koç boynuzu dokuyan kişinin mutlu olduğu ve bu mutluluğundan dolayı Allah'a şükür ettiği anlaşılır. Bu motif;

bereket, kahramanlık, doğurganlık, verimlilik ve gücü simgeler(7).

Küpe motifi: Anadolu geleneklerine göre küpe evlilik hediyesi anlamına geldiği için geçmişten günümüze dokuduğu kilimlerde küpe motifini işleyen genç kızlar, ailelerine evlenmek istediklerini anlatmaya çalışır(8).

Eli belinde motifi: Analık ve doğurganlık, uğur, bereket, kısmet, mutluluk ve neşeyi simgeler(9).

Kartal motifi: Güç, kudret, muska ve dinî törenlerdeki tılsımı anlatır(10).

Yıldız motifi: Türk kilimlerindeki üretkenliği anlatır(11).

Damga-im motifi: Dokunulan soy ve ailenin adının, neslinin sürdürülmesi amacıyla yapılır.

İnsan figürü motifi: Bu motif dokuyan kişi ya evlat sahibi olmak istediğini ya da uzaklardaki sevdiğini düşündüğünü ifade eder.

Muska ve nazarlık motifi: Eski çağlardan beri inanılan ve "kem" olarak adlandırılan kötü bakışlardan korunmak için nazarlık motifleri, yine bu durumlardan korunmak için dinî bir güce sahip

olduğu inanılan muska motifleri dokunur(12).

Bukağı motifi: Aile birlikteliğinin devamını ve aşkı anlatır.

Akrep motifi: Akrebin kötülüğünden korunmak için dokunur(13).

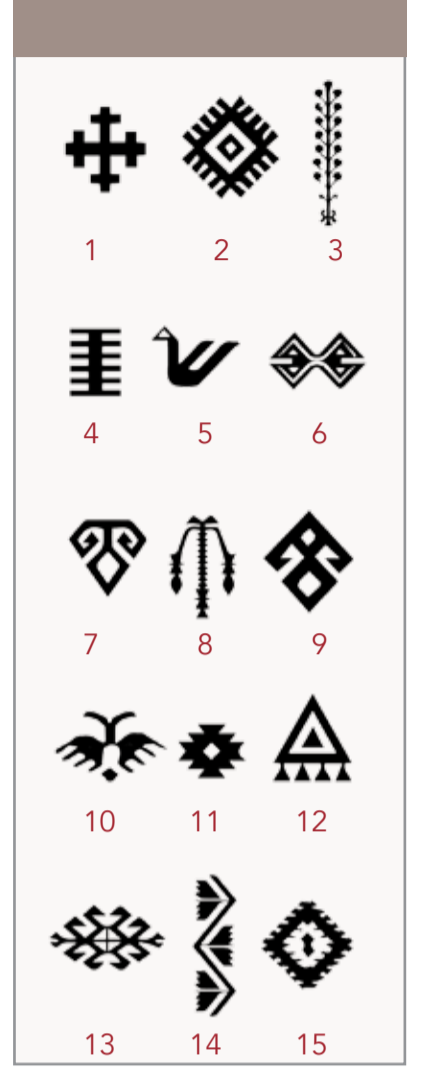
El ve parmak motifi: Verimlilik ve iyi bir şansın anlatan bu motif, Hz. Muhammed'in kız kardeşinin elini sembolize ettiği için de kutsal olarak kabul edilir.

Su yolu motifi: İnsanların hayatlarında suyun ne kadar önemli olduğunu vurgulamak için dokunur(14).

Ejderha motifi: Mitolojik bir yaratık olan ejderhanın Anka kuşu ile birlikte bereketli bahar yağmurlarını getirdiğine inanılır(15).

Sayırsız motif ve bu motiflerin içerisinde anlaşılmayı bekleyen duygularla dokundukça âdeta satır satır yazılan mektuba dönüşen kilimlerde aslında kültür, ruh ve ortak bir dil olduğu görülüyor.

Kaynaklar:
<http://www.kulturvarliklari.gov.tr/TR,43415/kilim-sanati.html>
<http://www.anamurunesesi.com/kultur/dokumalar/kilim.htm>
http://www.edebiyadvesanatakademi.com/sanat/251-turk-kilimlerinin_motifleri_desenleri_ve_anlamlari.html
<http://www.dekoloji.com/turkiyedeki-kilim-motifleri-ve-anlamlari/>
<https://www.kilim.com/kilim-wiki/kilim-motif/>

Changzhou Teknoloji Enstitüsü'nden Anadolu'da iki sergi

Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi tarafından düzenlenen "Changzhou Teknoloji Enstitüsü Öğrenci Sergisi" nin açılışı, Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Galerisi G'de düzenlenirken "Nehrin Güney Yakası" adlı resim-desen sergisinin açılışı ise Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Sergi Salonu'nda gerçekleştirildi.

Changzhou Teknoloji Tasarım ve Güzel Sanatlar Enstitüsü öğrencilerinin eserlerinden oluşan serginin açılışına, Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı Prof. Emel Şölenay, Çağdaş Sanatlar Müzesi Müdürü Yrd. Doç. Sadettin Aygün, Changzhou Teknoloji Tasarım ve Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Wen Weishan ile Prof. Gong Shengming'in yanı sıra birçok akademisyen ve öğrenci katıldı.

Açılışta konuşmasını yapan Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı Prof. Emel Şölenay, "Burada öğrencilerin Yeni Çin Resim sanatına ait güzel örnekleri var. Bu tür etkinliklerle iki farklı kültürün sanat anlayışını birbirine tanıtmış oluyoruz. Böylece öğrenciler farklı teknik ve yöntemleri kavrayarak farklı kültürel etkiler taşıyan eserler ortaya koyabiliyor." şeklinde konuştu.

Öğretim elemanlarından "Nehrin Güney Yakası" sergisi

Changzhou Teknoloji Tasarım ve Güzel Sanatlar Enstitüsü öğretim elemanı olan 50 sanatçının eserlerinden oluşan serginin açılışına ise Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı Prof. Emel Şölenay, İletişim Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Halil İbrahim Gürcan, Changzhou Tek-

noloji Tasarım ve Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Wen Weishan ile Prof. Gong Shengming'in yanı sıra pek çok akademisyen ve öğrenci katıldı.

Açılışta konuşan Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı Prof. Emel Şölenay, Changzhou Teknoloji Tasarım ve Güzel Sanatlar Enstitüsü ile 2014 yılında yapılan ikili anlaşma ile karşılıklı olarak yapılan etkinliklere bir yenisini daha eklemekten duydukları mutluluğu ifade etti. "Yaptığımız çalıştaylar, bilgi paylaşımları, sanatsal etkinlikler ikili anlaşmalarımız doğrultusunda devam ediyor. Burada hocalarımız, öğrencilerimize mürekkep boya kullanarak sulu boya teknikleri ve Çin resimlerine yönelik yöntemleri aktardı." cümleleriyle çalıştay hakkında bilgiler verdi.

Türkiye ve Çin'deki öğretim

üyelerinin yaptıkları çalışmalar karşılıklı olarak sergilemenin, öğrenci çalışmalarını tanıtmının, farklı teknik ve yöntemleri, kültürleri karşılıklı olarak aktarabilmenin amaçlandığını ifade eden Prof. Emel Şölenay, "Bu sergide de farklı yöntemlerle oluşturulmuş 50

sanatçının eseri bulunuyor. Çalışmaya ve sergiye emek veren herkesi kutluyorum." diyerek sözlerine son verdi.

Sergilerin açılışı, konuşmaların ardından serginin gezilmesiyle sona erdi. ■

Haber: Alper Hakan YAVAŞÇALI
Mustafa SARIKAVAK

"Anadolu Üniversitesi Senfoni Orkestrası" Bratislava'da büyüledi

Anadolu Üniversitesi Senfoni Orkestrası (ASO) tarafından Viyana Kültür Buluşma Noktası (Culture Meeting Point - CMP) ve Türkiye Cumhuriyeti Bratislava Büyükelçiliğinin davetleri üzerine, Slovakya Radyo Televizyon Kurumu (Rozhlas a televizia Slovenska - RTVS) Konser Salonu'nda bir konser verildi. Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarı Öğretim Üyesi Prof. Oytun Eren ve Doç. Burak Basmacıoğlu'nun solist olarak yer aldığı konserde, orkestrayı şef Murat Sümer yönetti.

Konser, Prof. Oytun Eren'in solistliğini yaptığı "Çaykovski

Op.23 1. Piyano Konçertosu" ile başladı. Büyük beğeni toplayan konçertonun ardından Prof. Eren, kendi bestesi olan "Alaşığa" isimli parçasını seslendirdi. Karadeniz danslarının en canlı sahnelerini sergileyen parça, Bratislava dinleyicisinden büyük ilgi gördü.

Doç. Burak Basmacıoğlu'nun solist olduğu "Handel Op.4 No.1 Org Konçertosu" ile devam eden konserde eser, Barok Dönemin geleneklerine uygun olarak küçük bir kadroyla zaman zaman grup şeflerinden oluşan "concertino" eşliğinde yorumlandı. Yoğun ilgi üzerine Doç. Basmacıoğlu, Clembault'nun org süitlerinden

"Dialogue sur les Grands Jeux" başlıklı parçayı seslendirdi.

Konçertoların ardından Çaykovski'nin Slav Marşı ile Erkin'in Köçekçe isimli yapıtları seslendirildi. Şef Murat Sümer'in yönettiği konser, Köçekçe'nin son bölümünün tekrarlanmasının ardından sona erdi.

Konserin ardından Türkiye Cumhuriyeti Bratislava Büyükelçiliğinin verdiği kokteylde, çok sayıda diplomat, müziksever ve sanatçı bir araya geldi. Seyirciler tarafından büyük ilgi toplayan Anadolu Üniversitesi Senfoni Orkestrası, yabancı diplomatlardan birçok konser daveti aldı. ■

Haber: Sedif ORAL

Esen ÖZAY

Dünya nüfusunun yarısından fazlası kent merkezlerinde yaşıyor ve uzmanlar bu rakamın önümüzdeki dönemlerde daha da artacağını söyleyerek 15 yıl sonra nüfusun yaklaşık yüzde 70'inin şehirlerde yaşayacağını öngörüyor. Kentsel alanların giderek arttığı yeni ekosistemde, tarım arazileri artık bizim için köylerde kalan küçücük bir toprak parçasından öteye gidemiyor. Peki, tarımı kente taşımak mümkün mü? İşte bu sorunun cevabını bulmak üzere yola çıkan "Ek Biç Ye İç" topluluğu, aklı gelen her yeri küçük bir bostana çevirme fikriyle kent ile tarımı barıştırmaya çalışıyor... "Ek Biç Ye İç" girişimini, topluluğun program yöneticisi Ayça İnce ile konuştuk.

Türkiye nüfusu 2016 yılında 78 milyon 741 bin 53'e ulaştı. Artan nüfusla birlikte ortaya çıkan tarım alanlarındaki azalma ve ürün sıkıntısı, geleceğimizi tehdit ediyor. Sanayileşme ve iş olanaklarının daha çok olması sebebiyle artan kente göç sonucunda, yeni yaşam alanlarının oluşturulması için gerçekleştirilen uygulamalar, kentlerdeki tarım arazilerini azaltıyor. Kentlerde artan nüfusun barınma ihtiyacını gidermek amacıyla inşa edilen yol ve binalar, ülkemizdeki tarım arazileri için tehdit oluşturuyor. Ancak sürdürülebilir yaşam adına hâlâ umudunu koruyan insanlar var. Daha taze ve sağlıklı gıda tüketimi için günümüzde pek çok kuruluş projeler üretmek el ele veriyor. Bu noktada, kent ile tarım arasındaki uçurumu ortadan kaldırma felsefesi ile yola çıkan kentsel tarım çalışmaları umut vadediyor.

Kentsel tarım, "Growing Better Cities: Urban Agriculture for Sustainable Development" kitabının yazarı ve Uluslararası Gelişme Araştırmaları Merkezi (IDRC) Yöneticisi Luc J.A. Mougeot tarafından "Kent'in sosyal ve ekonomik kaynaklarını yeniden kullanarak ihtiyacı kısmen de olsa sağlayacak gıda ürünlerinin yetiştirilmesi, işlenmesi ve dağıtılması" olarak tanımlanıyor. Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Örgütü (UNIDO) ise kentsel tarımı "Kentlerde ve kent çeperlerinde, yoğun üretim yöntemleri uygulayarak çeşitli gıda ürünleri üretme, işleme ve pazarlamayı kapsayan, üretimi toprak veya suda yapılabilen bir aktivite" şeklinde açıklıyor.

Alternatif bir tarım tasarımı

Freiburg Coğrafya Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Axel W. Drescher'e göre ilk örnekleri yok-

sullara gıda üretimi için arazi sağlanması amacıyla ortaya çıkan kentsel tarım, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yaygınlaşan bir kavram... Mozambik'te Zonas Verdes, Küba'da Hydroponicos, Moğolistan'da okul bahçeleri, Güney Afrika'da küçük ölçekli kent çiftlikleri, Fransa ve Birleşik Devletler'de ise topluluk bahçeleri şeklinde görülen kentsel tarım uygulamaları, günümüze kadar gelmiş alternatif bir tarım tasarımı...

Kırsal tarımdaki azalmaya paralel olarak gelişen kentsel tarım; Amerika, İspanya, İngiltere, Tayvan gibi pek çok ülkede uygulanıyor. Dünyada kentsel tarıma ilgi her geçen gün artarken ülkemizde ise kentsel tarım ile ilgili bilinçli hareket edildiğini söylemek zor. Kuzguncuk, Langa, Yedikule Bostanları ve hobi bahçeleri gibi küçük alanlar dışında kentsel tarımın düzenli olarak yapıldığı alanlar çok sınırlı düzeyde kalıyor. Geçtiğimiz günlerde belediye ve çevreci grupların karşı karşıya gelmesi ile gündeme gelen Yedikule Bostanları ise bu alanla-

rın içinde belki de en bilinenleri. UNESCO Dünya Mirası listesinde yer alan tarihî Yedikule Bostanları'nın yok edilmesi ile ilgili çevreci gruplar ve bostanlarda tarım yaparak geçimini sağlayan insanlar duruma tepkili. Organik ve güvenilir gıda tüketimine ilgi ve ihtiyaç her geçen gün artarken var olan kentsel tarım arazilerinin korunması gerektiğini düşünenlerin sayısı ise hiç de az değil. Öte yandan belediye ise nüfusun artmasıyla ihtiyaç duyulan yol ve kentsel yapılanma çalışmalarının da bir zorunluluk olduğunu belirtiyor.

Kentsel tarım, devleşen şehirlerin besin ihtiyacını karşılıyor

Kentsel tarımla ilgili tartışmalar süredursun, İstanbul'da umut vadedici gelişmeler de yaşanmıyor değil. Bu anlamda atılan en büyük adımlardan biri ise "Ek Biç Ye İç" topluluğuna ait. Çeşitli atölyeler düzenleyerek ilgililere kendi tüke-

tecekleri doğal gıdayı üretme olanağı sağlayan topluluğun program yöneticisi Ayça İnce, kentsel tarımı şu cümlelerle anlatıyor: "Kentsel tarımı, devleşen şehirlerin besin ihtiyacını karşılamak üzere kentsel alanda da besin yetiştirmeyi mümkün kılan yöntem ve teknikler olarak tanımlayabiliriz. Kentsel tarım yeniden gündeme gelse de İstanbul gibi tarihî bir kent için aslında hiç de yeni bir şey değil. Şu sıralar kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kaldığımız Yedikule (Sur dibi) Bostanları'nda yüzyıllardır, kentlilerin besin ihtiyacını karşılamak üzere tarım yapıyor. Ancak günümüzde kent içi tarım alanlarının azalması ve bu alanların değerlendirilmesi sebebiyle kentsel tarım yapılabilecek yeni mekânlar üzerine ciddi çalışmalar yürütülüyor."

"Kentsel tarım için, bilim ve tasarımdan yardım almak şart"

Çatı, teras, balkon, bodrum

katı, apartman boşluğu ya da dikey alanların devreye girdiğini belirten İnce, "Çatı ve balkonlar için topraklı sistem kullanılacaksa ağırlık sorununun giderilmesi, bodrum ve apartman boşluklarında güneş ihtiyacının karşılanması veya bu alana göre bitki seçimi yapılması gerekiyor. Dolayısıyla kentsel tarım için, bilim ve tasarımdan yardım almak şart." şeklinde konuşuyor. Kentsel tarım yaparken dikkat edilmesi gereken noktalara da değinen İnce, "Kentte tarım yapacağız derken karbon ayak izimizi yükseltip üretimi astarından pahalıya getirmek, küresel iklim değişikliğine bir darbe daha vurmak demek. Bu noktada permakültür prensiplerini benimsemek yani ihtiyacımız kadarını tüketerek şekilde üretmek, atıklarımızı dönüştürmek, enerjimizi nasıl sağlayacağımızı planlamak ve karbon ayak izimizi gözetmek gibi konular büyük önem taşıyor." diyerek sözlerini sonlandırıyor.

Kentsel tarım, bize şehirde de doğal beslenmenin kapılarını açan alternatif bir tarım yöntemi... Bu noktada vatandaşlar olarak bizlere kentsel tarım alanlarını korumak ve zenginleştirmek, belediyelere ise kentsel tarım alanları için uygun yerler belirleyerek o bölgeleri iyileştirmek kalıyor. Ekoloji, tarım ve permakültür gibi çevresel konulara duyarlı topluluklar ise üye sayılarını arttırarak el ele yeni projeler sürdürmeyi planlıyor.

Kaynaklar:
İpek Duysak (Prezi Sunumu) - <https://prezi.com/4wltch-luts4pp/kentsel-tarim/>
"Daha Yaşanabilir Yerleşmeler Arayışında Kentsel Tarım", Prof. Dr. Hülya Koç
Kentli dergisi (Bursa) - <http://yayinlar.bursa.com.tr/wp-content/uploads/2014/01/skb-dergi-07-web.pdf>
Yedikule Bostanları'nda yıkım - <https://gaidergi.com/tarihi-kentsel-tarim-alani-yedikule-bostanlarinda-yikim-basladi/>
<http://www.tarimdunyasi.net/?p=3956>
<http://www.yesilist.com/cms.php?id=1713>
<http://happycenter.com.tr/happylife/ev-dekorasyon/wp-content/uploads/sites/7/2016/04/balkonbahcedekorasyonu.jpg>
<https://basitbirgun.files.wordpress.com/2012/02/28-cubapower-garden1.jpg>

İNTERNET OKYANUSUNUN AMANSIZ KORSANLARI: "HACKER" LAR

Modern çağın veri okyanusu olan İnternet'te hem sayıları hem de etkinlikleri gün geçtikçe artan bilgisayar korsanları, güvenli bildiğimiz limanları bile tehdit ediyor. Sıradan insanlardan büyük şirketlere, ünlü simalardan siyasi liderlere kadar herkesi tedirgin eden bilgisayar dehaları, özel yetenekli süper kahramanlar mı yoksa düşmanlar mı?

Alper Hakan YAVAŞÇALI

Bilgisayar korsanı, dünya-bilen adıyla "hacker", Türk Dil Kurumu (TDK) tarafından "Bilgisayar ve haberleşme teknolojileri konusundaki bilgisini gizli verilere ulaşmak, ağlar üzerinde yasal olmayan, zarar verici işler yapmak için kullanan kimse." olarak tanımlanır. Türkçede de "kırıcı" anlamına gelen bu kelime, gerçekten de bilgisayar korsanlarının yaptığı işin iyi bir özetidir. İzin almadan, kapıları kırarak sistemlere girip, sistem sahibinin haberi olmadan verileri değiştiren, çalan ya da yok eden bilgisayar korsanlarının, bütün dünyada İnternet ağlarının daha da yaygınlaşması ile etkinliklerini büyük ölçüde arttırdıkları görülmüyor.

Bilgisayar korsanlığını inceleyen ilk adımda adını koymamız gereken önemli konulardan biri de öyle olduğunu iddia eden herkesin "hacker" olmadığıdır. Bir sisteme sızabilen herkes, bilgisayar korsanı değildir. Gerekli kod bilgisine sahip olmasa bile başkaları, yani gerçek hacker'lar tarafından

yazılmış birtakım yazılımlarla sistemlere saldırıda bulunan ya da sızan kimselere İnternet jargonunda "lamer" (acemi hacker) denir. Kurumsal sistemlerin olmasa da sıradan kullanıcıların canını oldukça sıkkan bu kişiler ile bilgisayar korsanları arasındaki en önemli fark ise lamer'ların yeterli programlama bilgilerinin olmamaları ve başkalarının yazdığı programlarla sadece saldırı amaçlı hareket etmeleridir. Bilgisayar korsanları ise her ne kadar bu gruptakiler içerisinde yeteneklerini kötüye kullananlar olsa da saygı uyandıracak kadar yetenekli ve bilgilidirler. Güvenlik duvarının ya da anti-virüs yazılımının devre dışı bırakılmadığı ve sadece güvenilir kaynaktan gelen dosyaların sisteme yüklendiği durumlarda etkisiz kalacak lamer, çoğunlukla şu yöntemleri kullanır:

Truva Atı (Trojan) Virüsleri:

Lamer saldırılarında en yaygın kullanılan yazılımların başında Truva atları gelir. Kaleyi içten fethederek Yunan mitolojisindeki Truva Savaşı'ndan ismini alan bu yazılım, çoğunlukla normal gözükken başka bir dosyanın içine gizlenerek hedefine ulaşır. Arka planda çalışarak virüsü gönderenin hedef bilgisayara dışarıdan erişimini sağlar. Gelişmiş Truva atı virüsleri de bilgisayarlar üzerinde tam kontrole olarak sağlayabilirler. Neyse ki tespit edilmesi zor değil ve piyasadaki anti-virüs yazılımlarının çoğu bu konuda oldukça

yeterli. Zaten bu yüzden de çoğunlukla bilgisayar korsanlarının değil, "script kiddie" ya da "lamer" adı verilen grubun favori yazılımıdır.

Şifre Kırıcılar: Lamer'lar için, kullanıcı adı bilinen bir hesabı ele geçirmenin en pratik yollarından biri de şifre kırıcıları kullanmalarıdır. Modern bilgisayarın saniyede yüzlerce şifre birleşimi deneyebildiği göz önüne alındığında yabana atılacak bir yöntem değil. Yine de büyük-küçük harflerden, rakamlardan ve özel karakterlerden oluşan bir şifre sizi bu saldırılardan rahatlıkla koruyabilir.

Tuş Kaydediciler (Keylogger):

Bazıları yasal görünümlü olduklarından kimi anti-virüs yazılımları için tanınması zor yazılımlardır. Tuş kaydediciler, bilgisayarlarda yazılan her şeyi kaydedilmelerinin yanında belirli aralıklarda ekran görüntüsü alabilme, e-postaların yazılım sahibine gönderilmesi, sohbet kayıtlarının tutulması gibi görevleri de yerine getirebilecek özelliklere sahiptirler. Şifre elde etmek ve bilgi sızdırmak için oldukça elverişli programlardır. Ayrıca, bilgisayarlara fiziksel temas sağlayabilen kişiler tarafından bilgisayar kasası arasına donanımsal tuş kaydedici de eklenebilir. Bu yöntem yazılımsal değil, donanımsal olduğundan anti-virüs yazılımlarıyla tespiti mümkün değildir.

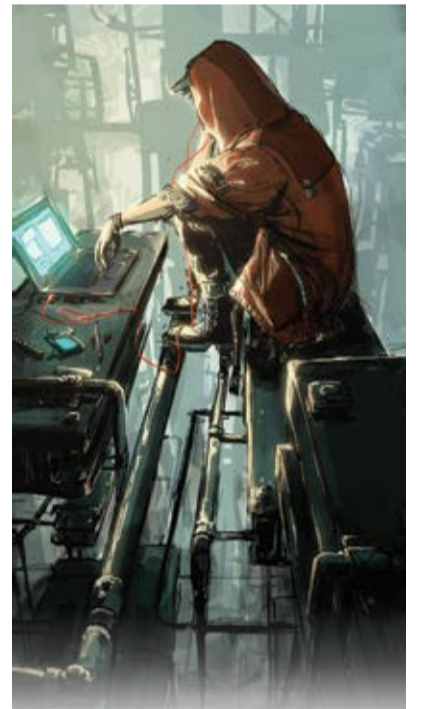
Taş ve sopalarla mı, klavye ve farelerle mi?

Bir bilgisayar korsanının planlı bir çalışma olmadan başarıya ulaşma olanağı neredeyse yoktur. Film ve dizilerin bizlere aktardığının aksine, bilgisayar korsanlarının sistemden sisteme atlayarak hızlıca bilgiye erişebilmeleri mümkün değildir. Sıradan bir "hack" işlemi; ön bilgi edinme, tarama, erişim kazanma, erişimden faydalanma, izleri yok etme gibi aşamalardan oluşur ve bu

genellikle ayları alan sistematik bir çalışma ile üst düzeyde bilgi gerektirir. Bilgisayar korsanlarının sayısının artması ve anonim olarak bir araya gelip büyük gruplar oluşturarak hareket etmeleri, çevrim içi sistemlerin her alanda kullanılmasının da etkisiyle siber saldırıların uluslararası düzeyde hayatı felç edebilecek kadar güçlü etkiler yaratmalarına sebep olabilir. Gelecekte Dünya Savaşlarının dahi İnternet ortamında meydana gelebileceği öngörülürü başta olağanüstü gelse de, gelişmiş ülkelerin savunma sistemlerinde siber savunmaya da büyük önem verdiği gerçeği göz önüne alındığında, fütüristlerin haksız olduğunu söyleyemeyiz. Yine de "hacker" kelimesini her duyduğunuzda elinizin biçimlendirme (format) tuşuna gitmesine gerek yok! Saldırı öykülerinin daha çok duyulması sebebiyle kötü bir üne sahip olan bilgisayar korsanı sıfatı, sanılanın aksine sadece kötü niyetli kişileri nitelemiyor. Bilgisayar korsanları da kendi içlerinde, "Hacktivistler, Siyah Şapkalılar, Beyaz Şapkalılar, Gri Şapkalılar, Yazılım Korsanları" olarak farklı gruplara ayrılmış durumdadırlar.

Hacktivistler: Bu gruptakiler genellikle bireysel olarak değil, grup olarak örgütlenerek çalışırlar. Toplumsal ve politik sorunları gündeme getirmek amacıyla kanun dışı girişimlerde bulunmaktan çekinmezler ve mesajlarını bu şekilde duyururlar. Anonymous, RedHack gibi gruplar buna örnek verilebilir.

Siyah Şapkalılar: Çevrim içi olan her sisteme müdahale edebilen, sistemleri ele geçiren ya da kullanılmaz hâle getiren bilgisayar korsanlarıdır. Bu yeteneklerini zarar verme ve kişisel çıkar sağlamak için kullanırlar. Siyah şapkalılara, İnternet'in dâhi çocuklarının karanlık tarafı seçenleri de diyebiliriz.

Beyaz Şapkalılar: Siyah şapkalılar gibi her türlü çevrim içi sistemi ele geçirebilecek kapasitede bilgiye sahip olup bu bilgiyi zarar verme amaçlı kullanmayan, İnternet ortamının "Jedi"leri diyebileceğimiz bilgisayar korsanlarıdır. Sistemlerdeki açıkları bulup, bunları sistem sahiplerine bildirerek kötü amaçlı kişilerden korunmalarını sağlayarak güce denge getirirler.

Gri Şapkalılar: Bu kişiler genellikle iyi niyetlidirler fakat hedeflerine ulaşmak için siber suçlar kapsamına giren hareketlerden kaçınılmazlar.

Yazılım Korsanları: Bu korsanlar, piyasaya ücretli olarak sunulan programların kodları ile oynayarak, programı izinsiz bir şekilde dağıtırlar. Kimi kaynaklarda "kırılmış" olarak satılan ya da ücretsiz olarak dağıtılan oyun veya programların sebebi yazılım korsanlarıdır.

Devamı gelecek sayımızda...

KAYNAKLAR
<http://www.trendguncesi.com/2015/05/hackerlar-nicin-gerekli.html>
<https://www.digiophta.com/Article/Detail/34>
http://www.digip.com.tr/haber/tem-hacker-lar-koru-mu-gri-beyaz-sapkalilar-hacker-lar-ve-acik-kaynak_33166_2.html
<http://www.tamersahin.com/>
http://img.thehun.co.uk/aidemilum/archive/02555/01_09010823_cb-b503_25553364.jpg
http://pre05.deviantart.net/4645th/pre/2015/132/2/1/waiting_all_day_by_tinhan-d8e2yes.png
<https://clearburn88.files.wordpress.com/2015/06/bigstock-faceless-hooded-anonymous-comp-74798056.jpg>

İSTATİSTİĞİN HAYATIMIZDAKİ ÖNEMİ

Herhangi bir gerçeğin veya toplu bir olayın sayısal doğasını anlamamıza, bu olayı özelliklerine göre ayırmak ve karşılaştırmak amacıyla başkalarına anlatmamıza yarayan istatistik, günlük yaşantımızda pek çok sorunun cevabını bulmamızı sağlayan bir bilim dalı. Hızla gelişen dünyamızda ülkeler; güvenilir, istatistiksel ve karşılaştırılabilir verilere gereksinim duyuyor.

Sanayi gelişmelerini tamamlamış bilgi toplumlarında bu veriler en az diğer kaynaklar kadar değer görüyor. Türkiye’de de ihtiyaç duyulan bilgilerin derlenmesi, gerekli istatistiklerin üretilmesi, yayımlanması ve dağıtılması görevini Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) üstleniyor. Haberimizde istatistiğin önemini ve Türkiye İstatistik Kurumunun çalışmalarını inceledik.

Mustafa SARIKAVAK

İnsanlar, ilk çağlarda bile toplu olayları belirleme ihtiyacı duydukları için devletlerin kurulması ile birlikte; sınır belirleme, vergi toplama ve toprak dağılımına yönelik amaçlarla kayıt tutmaya başlamıştır. Özellikle Osmanlı Devleti gibi büyük coğrafyalarda, farklı ırklar, diller, dinler ve kültürler üzerindeki hâkimiyetin uzun süre devam ettirilebilmesinin sebeplerinden biri şüphesiz, kayıt sistemlerinin iyi olmasıdır.

Modern anlamda istatistiğin gelişmesindeki en büyük etmenlerden biri de 16-17. yüzyıllarda olasılık teorisinin ilgi çekmesi ile Galileo, Pascal, Daniel Bernoulli, Laplace ve Gauss gibi birçok matematikçinin, yaptıkları çalışmalarla olasılık kuralları ve teoremleri geliştirmesidir. 19. yüzyılda Francis Galton ve 20. yüzyılda Ronald A. Fisher, ortaya koydukları araştırmalarla günümüzde kullanılan istatistik yöntemlerinin ilk örneklerini ortaya atarak şu anda yaygın şekilde kullanılan pek çok yöntemi de geliştiren kişiler olmuşlardır.

Osmanlı Devleti’ndeki istatistik araştırmaların tarihi ise 19. yüzyıla dayanır. 1830 yılında yapılan ilk nüfus sayımı aynı zamanda bu çalışmaların da ilk örneği olmuştur. 1891 yılında yü-

rürlüğe giren “Bab-ı Ali İstatistik Encümeni Nizamnamesi” ile birlikte mevcut istatistik faaliyetleri kanuni bir yapıya bürünmüştür.

Cumhuriyet’in ilanından sonra ise bu gelişmeler, 26 Şubat 1926 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlığına bağlı olarak kurulan Merkezi İstatistik Dairesinin idaresi altında devam etmiştir. 1927 yılında Cumhuriyet Dönemi’nin ilk nüfus sayımı gerçekleşmiş ve sokakların isimlendirilip binaların numaralandırılması yasalaşmıştır. Zaman içinde farklı isim ve görevler alan kurum, son olarak 18 Kasım 2005 tarihli yasa ile “Türkiye İstatistik Kurumu” (TÜİK) ismini almıştır.

Günümüzde hâlâ çalışmalarına yoğun bir şekilde devam eden ve merkezi Ankara’da bulunan TÜİK’in, ülke genelinde 26 Bölge Müdürlüğü mevcut. 1926 yılından beri çalışmalarına devam eden Türkiye İstatistik Kurumunun; genel nüfus sayımı, genel tarım sayımı, genel sanayi ve iş yerleri sayımı, milli gelir tahminleri, tüketici fiyatları indeksi, toptan eşya fiyat indeksi ve enflasyon hesabı gibi görevleri bulunuyor. Peki, TÜİK bu verileri nasıl elde ediyor? Elde edilen istatistikler hangi aşamalardan geçerek, yapılacak yatırımları nasıl etkiliyor?

İstatistikler nasıl oluşturuluyor?

Öncelikle yapacağı araştırmayı planlayan TÜİK, daha sonra araştırmanın konusuna uygun olarak “örneklem” adı verilen anket yapılacak veya bilgi alınacak kitleyi belirliyor. Belirlenen kişilerden alınan bilgiler, çeşitli paket programlarda sayısal veriler hâline getirili-

yor ve araştırmanın amacına uygun birtakım istatistiksel testler yapılıyor. Bu testler ile bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki ilişkiye odaklanılarak ortak yönlerini özetleyecek şekilde gözlem grupları oluşturuluyor. Daha sonra gözlemler hakkında sayıların neler söylediği açıklanarak belirlenen sonuçlar, ilgili birimlere ve halka sunuluyor.

Araştırmalarda istatistik neden önemlidir?

Günümüzde istatistik; yeni araştırmalar ve yöntemlerle sürekli gelişen, her bilimsel alana uygulanabilen disiplinlerarası bir bilim dalı olarak görülüyor. İstatistikçiler, araştırmacı kimlikleriyle ülkenin finans, sağlık, ekonomi, tarım, eğitim gibi pek çok alanına sağlıklı açılımlar getirirken sosyal sorunların çözümüne de çok önemli katkılarda bulunuyor. Karmaşık olayların altında yatan nedenleri analiz etmeye yarayan istatistikler, sonuçların anlamlı ve kullanışlı şekilde özetlenmesini sağlıyor. Böylece ihtiyaç duyulan bilgiler net bir şekilde elde edilebiliyor. Bu bilgi ve olasılıklar, en doğru kararın sayısal verilerle kesin bir biçimde belirlenerek şansın ortadan kaldırılmasına ya da minimum seviyeye düşürülmesine olanak sağlıyor.

Buna örnek olarak 1980’li yıllarda, Amerikan şirketi olan Motorola’nın televizyon şirketi olan Quaras’ı, yüksek hata oranının getirdiği verimsizlikten dolayı satışa çıkarması ve şirketin satışından sonra yeni sahipleri tarafından değerinin onlarca kat artırılması verilebilir. Quaras’ı satın alan Japon şirket Makushita, başlattığı çalışmalar ve kullandığı 6 sigma

adı verilen istatistiksel sürecin sonunda hata oranını %150’den %3 gibi küçük bir orana düşürerek büyük miktarda kâr elde etmiştir. Japonların bu başarısını inceleyen uzmanlar da ürün kalitesinden çok ürünün süreç kalitesiyle ilgili olduğunu anlamıştır. Daha sonra Motorola liderliğinde birçok şirket, istatistikçi ve mühendislerden oluşan performans geliştirme ekipleri kurarak kusursuzluk rekabetine dâhil olmuştur.

“İstatistiksel düşünme, gün gelecek tıpkı okur-yazar olmak gibi, iyi bir yurttaş olmanın en gerekli öğelerinden olacaktır”

En küçük hesapların bile çok şey değiştirebildiği dünyamızda durum böyle olunca, istatistiksel verilerin hükümetler tarafından göz ardı edilmesi de söz konusu olmuyor. Hükümetler politikalarını desteklemek, politikacılar da halkı ikna etmek için istatistikleri temel alıyor. Örneğin, Türkiye’de milli eğitim politikasının en yararlı biçimde uygulanabilmesi adına, ortaöğretim ve yükseköğretim çağındaki öğrenci sayısının belirlenmesi ve bu kimselere eğitim olanağı sağlanması için ne kadar öğretmene, okula ve öğretim araçlarına ihtiyaç duyulduğu TÜİK verileriyle belirleniyor.

Çağımızda sayısal veri toplanabilen her araştırma alanında, istatistiksel yöntemler kullanılıyor. Örneğin tıbbi araştırmalarda, hastaların teşhisinde ve yeni ilaçların etkilerinin ortaya konulmasında istatistiksel yöntemler önemli rol oynuyor. Aynı şekilde pazar araştırmalarında mal ve hizmet sunulan pazarın ihtiyaçlarının iyi analiz edilerek istatistiksel veriler

“Modern anlamda istatistiğin gelişmesindeki en büyük etmenlerden biri de 16-17. yüzyıllarda olasılık teorisinin ilgi çekmesi ile Galileo, Pascal, Daniel Bernoulli, Laplace ve Gauss gibi birçok matematikçi öncülük etmektedir.”

hâline getirilmesi, ürün ve hizmetlerin ihtiyaç ve trendler doğrultusunda hazırlanarak şirketlerin kârını maksimize etmesini sağlıyor.

Edebiyatın birçok dalında eserler vermiş İngiliz yazar H. G. Wells, istatistiğin önemini 1920’li yıllarda ön görerek, “İstatistiksel düşünme, gün gelecek tıpkı okur-yazar olmak gibi, iyi bir yurttaş olmanın en gerekli öğelerinden olacaktır.” ifadelerine yer vermiştir. Ayrıca Kraliçe Victoria Dönemi’nde yaşamış bir İngiliz bilim adamı olan Sir Francis Galton da “Üzerinde yazacak büyük bir konum var: İstatistik. Ancak anlatımının titizlikten ödün vermeden, hiçbir yönünü eksik bırakmadan, kolayca anlaşılacak biçimde sunmakta yetersiz kalacağını hissediyorum.” sözleriyle istatistiğin önemini çok önceleri vurgulamıştır. Günümüzde hâlâ istatistiğin öğrenilmesinde sayısal yönden çeşitli eksiklikler yaşanıyor olsa bile istatistik okur-yazarlığın önemi tartışma götürmüyor.

İSTİHDAMIN TOPLUMSAL CİNSİYETLE İMTİHANI

Cansu ERGİKOÇ

Topluumsal cinsiyete dayalı iş bölümü, kadınların ve erkeklerin ne yapması gerektiği ya da neleri yapabileceği hakkında toplumda yerleşik hâle gelmiş davranış ve düşüncelere dayanarak kadınlara ve erkeklere farklı roller, sorumluluklar ve görevler yüklenmesini ifade ediyor. Kız ve erkek çocuklara, kadınlara ve erkeklere, onların kişisel tercihleri ya da yeteneklerine göre değil, toplumsal cinsiyet rollerine göre görev ve sorumluluklar atfediliyor. Buna bağlı olarak istihdamda gelişen cinsiyet eşitsizliğini; ekonomik ve sosyoekonomik yönleriyle ele almak amacıyla Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Özgür Tonus ile konuştuk.

Çalışabilir yaş diye tanımlanan 15-65 yaş arası bireylerin sayısı yaklaşık 58 milyon civarındayken Türkiye’de yaratılan istihdam 26 milyon civarındadır. Bu 29 milyonun 20 milyondan fazlasını erkekler oluşturuyor. Daha net bir ifade ile kadınların iş gücü piyasasındaki yeri yaklaşık 9 milyon gibi bir rakamla karşımıza çıkıyor. Bu orana göre ise kadınların nüfusu göz önüne alındığında, istihdamda cinsiyet dağılımının yarı yarıya olduğu görülüyor. Ama iş gücü piyasasına bakıldığında erkek iş gücünün neredeyse 3 kat daha fazla olduğu dikkat çekiyor.

Neden istihdam rakamlarına kadın girmiyor?

30 milyonluk kadın nüfusu içerisinde sadece 8 milyonu istihdamda yer alıyor. İş gücüne katılım oranı denen bu oran, ekonomik açıdan önemli bir kayıp istihdam ortaya koyuyor. Erkeklerde iş gücüne katılım %70’ken kadınlarda bu oran %30’larda seyrediyor. Bu verilere, Türkiye İstatistik Kurumunun kamusal alanda yaptığı anketlerle ulaşıyor. Anketin yapıldığı tarihten önceki son 1 ay içerisinde ücretli veya ücretsiz herhangi bir işte çalışanlar istihdamda kabul ediliyor.

İstihdamdaki kadın-erkek eşitsizliğini sayısal verilerle ortaya koyan Prof. Dr. Özgür Tonus, kadınlar açısından iş gücü piyasasında

farklılık yaratan en önemli konunun, kadının istihdam rakamlarındaki görünürlüğünün kırsal yerler ile kentler arasındaki farklılık olduğunu belirterek şöyle konuşuyor: “Nüfusumuzun yaklaşık % 25’i kırsalda yaşıyor. Kırsalda yaşayanların önemli bir kesimi de geçimini tarımdan sağlıyor. İş gücü piyasasına yönelik araştırmalarda, kırsaldaki kadınlara sorulduğunda, neredeyse bütün kadınlar ‘çalışıyorum’ yanıtını veriyor. Dolayısıyla biz bunların hepsini istihdamda kabul ediyoruz. Ama bu insanlar kente göç ettiğinde, ‘Çalışmıyorum çünkü ben ev hanımıyım diyor.’”

Göz ardı edilen emek: Ev işçiliği

Ev işleri yapan kadınlar, istihdam rakamları içine dâhil edilmiyor. Bir kadın tarafından hizmet işi eğer evde gerçekleştiriliyorsa tümüyle ücretsiz, dışarıda gerçekleştiriliyorsa düşük ücretli olarak karşılık buluyor.

Prof. Dr. Tonus, iş gücüne katılım oranı ve işsizlik arasındaki ters yönlü ilişkinin, kadının iş gücü piyasasını nasıl etkilediğini kültür bağlamında açıklıyor. İş gücüne katılım oranı ne kadar düşerse işsizlik oranı da o kadar düşüyor. Kadınların iş aramaya başlaması, iş gücü piyasasındaki baskıyı artırıyor. Bu noktada da geleneksel aile yapısıyla karşılaşıyor. Kadınlar evde oturursa istihdam edilecek rakamlar düşüyor ve işsizlik oranı da buna bağlı olarak azalıyor.

Kadınların hayatın içinde kendini bir özne olarak kabul ettirebilmesini ekonomik bağımsızlıkla ilişkilendiren Prof. Dr. Tonus, bu bağımsızlığın sağlanması hâlinde kadına yönelik şiddetin de önüne geçilebileceğini savunarak “Sosyal güvencesi olmayan, gelir elde edemeyen bir kadının kendini var etmesi ne yazık ki mümkün olmuyor. Dolayısıyla, bu bahsettiğim üretim ilişkilerinin altında yatan önemli bir baskı ve şiddet var kadına yönelik. Bu değişmediği sürece de kadına yönelik şiddeti engellemek ne yazık ki mümkün değil.” ifadelerini kullanıyor.

İstihdamın bölgesel dağılımı

Sanayide kadın istihdamı denildiğinde birkaç üretim dalının dışında kadın iş gücü tercih edilmi-

yor. Dolayısıyla bu alan, kadınlar için kısır kalıyor. Kadınlar ancak tekstil gibi işletmelerde çalıştırılıyor. Dolayısıyla sanayi tesislerinin kümelendiği yerlerde kadınların istihdamı çok daha fazla oluyor. Tarımsal faaliyetlerin olduğu Türkiye’nin kırsalında kadın istihdamı görülse de kadına yönelik geniş alanda istihdam özellikle hizmet sektöründe sağlanıyor. Sağlık ve eğitim sektörü ise daha çok yüksek eğitim almış kadınlar için çalışılabilir görülüyor.

İnsan gücünü verimli kullanmalıyız

İstanbul gibi büyük şehirler yükseköğrenim mezunu kadınlar için cazipken Anadolu’nun kırsalına bakıldığında, kadın için sadece tarım sektörü istihdam alanı olarak görünüyor. Anadolu’da eğitim almış kadınlar eğer şehir değiştirip büyük şehirlere gidemezlerse kırsalda ev hanımı olarak hayatlarına devam ediyor. Dolayısıyla bu da Türkiye için büyük bir kayıp oluyor.

Türkiye’de üretilen mal ve hizmet miktarının artırılması, daha fazla üreticiye ihtiyaç duymak anlamı taşıyor. Burada ise devreye arz-talep grafiği giriyor. Mal ve hizmet miktarının artırılması için tüketicinin satın alma talebinin artması düşünülürken bu talebin var olabilmesi için ise gelir düzeyinin artırılması gerekiyor. Satın alma payını arttırmak için de Türkiye’nin daha kaliteli ürün vermesi şart. Türkiye’de üretilen düşük teknoloji ürünler ise bu payı arttırmaya yeterli gelmiyor. Dünya üzerinde bu üretimi yapabilecek çok sayıda ülke var ancak aynı ürünler ihraç edildiği için Türkiye’deki üretime talep artmıyor. Genişleyen istihdam, sadece hizmet sektöründe kendini gösteriyor. Hizmet sektörü ise varlığını küçük ticarethanelerle sağlıyor.

Yaşanan sorunlara yapılacak iyileştirmelerin, çeşitli çalışmalar ve projelerin kadın-erkek eşitliğinin sağlanmasına ve kadın istihdamının artırılmasına katkı sunacağı düşünülüyor. Dolayısıyla hukuki yükümlülüklerin de işverenleri istihdam yaratmaktan kaçırarak yaptırımlar ortaya koymamaları gerekiyor. Bu konuda sadece devlet değil, üniversitelerden sivil toplum kuruluşlarına kadar pek çok kuruma görev düşüyor.

SON YILLARIN EN GÖZDE EGZERSİZİ: PILATES

Volkan DİNLER

“Jimnastik, vücut için hangi egzersizlerin yararlı olduğunu gözlemler. Çünkü doğa tarafından en güzel yolla yaratılan vücut, en iyi egzersizi yapmalıdır. Herkes için uygun tipte egzersiz olmalıdır.” der Aristoteles. Günümüz toplumunda insanlar, Aristoteles’in bu sözü ışığında herhangi bir şekilde spor yapıp iş hayatının durağanlığından ve hareketsizliğinden sıyrılarak zinde kalmaya çalışır. Bazıları Nadia Comaneci hayranıdır; jimnastik yapar, bazıları Maria Sharapova’yı çok beğendiği için tenis oynar, başkaları Florence Griffith-Joyner olmak ister; koşar, kimileriye Neslihan Demir’in smaçlarını izleyerek büyümüştür; voleybol oynar. Bu ihtiyaca merhem olan son zamanların en popüler sporlarından biri ise pilates. Sanki sadece kadınların değil aynı zamanda erkeklerin de kendini fiziksel ve zihinsel olarak geliştirdiği pilates, konsantrasyonu yükselten, vücudun kontrol mekanizmasını güçlendiren, yaşam enerjisini artırarak farkındalık kazandıran ve kasları güçlendirip düzgün bir vücuda sahip olmasını sağlayan bir egzersiz türüdür. Son yıllarda dünyada ve ülkemizde çok popüler olan pilates metodu hakkında Anadolu Üniversitesi Anadolu Spor Merkezi Pilates Antrenörü Hacer Özdemir’le konuştuk.

Hiç bilmeyen birine pilatesi nasıl anlatırsınız?

Pilates, kas ve iskelet sisteminin kuvvetlenmesi ve esnemesi için geliştirilmiş fizik tedavi temelli bir egzersiz sistemidir. Bu egzersiz sistemine adını veren Joseph Pilates, aynı zamanda farklı bir disiplin ortaya çıkararak bu metodun ismini kontrololoji olarak belirlemiştir. Kontrololoji, beden ve

zihnin bir bütün hâlinde çalışmasını öngören esneklik, denge ve hareketler sisteminin bir sentezidir. Egzersizde mutlaka zihin ve beden birlikte hareket etmelidir. Kişinin sağlıklı bir omurgaya sahip olabilmesi, yaşam kalitesini artırabilmesi ve vücudunun ön ve arka kas grubunu geliştirebilmesi için yapılan hareketlerin bütünüdür.

“*Joseph Pilates’in kendi zayıf noktalarını güçlendirmek için giriştiği araştırmalar sonucunda ortaya çıkan pilates, birçok sporu içinde bulunduran bir dal. Zihin yoluyla vücudu harekete geçiren bir spor branşı olduğu için jimnastik de pilatesin ilişkili olduğu dallardan birisi.*”

“Eğitimlerimiz kişiye özel uygulanıyor”

Size yeni başvuran biri nasıl süreçlerden geçerek pilates yapmaya başlar? Bu işin eğitim süreci nasıldır?

Pilates yapmak isteyen biri bize müracaat ettiğinde, ilk olarak kişinin postür analizini alırız. Kişinin kas-iskelet sisteminde bir problem olup olmadığını sağlık geçmişini kontrol ederek analiz ederiz. Daha sonrasında bireye özel egzersiz programı belirleriz. Özellikle reformer denen çalışmalarda ayakta yukarıya doğru şekillenen bir egzersiz uyguluyoruz. Daha sonra kol serisine geçeriz. Pilateste, merkezleme çok önemlidir. İyi bir iskelet inşa edebilmemiz için en dipteki kaslardan dışarıya doğru kuvvetlenme sağlamalıyız. Dolayısıyla

kol kaslarını güçlendirerek kişinin ihtiyacına yönelik bir çalışma yapmasını isteriz. Göğüs ve ardından sırt kaslarına yönelik çalışmalar gerçekleştiririz.

Kifoz, lordoz, boyun düzleşmesi ve fitik gibi postür rahatsızlıkları olan kişiler için ise özel programlar uyguluyoruz. Aslında, derslerimiz tam olarak şu şekilde başlar diyemeyiz çünkü egzersizlerimizi kişinin ihtiyacına göre belirler, ona göre bir eğitim süreci inşa ederiz.

Doktorların pilatese bakış açısı nasıldır? Önerirler mi?

Pilates, özellikle son yıllarda daha çok popülerleşmiş durumda. Fizik tedavi sürecinde, vücut sistemindeki rahatsızlıklarda, sakatlıklarda ve rehabilitasyon döneminden sonra koruyucu tedavi olarak uygulanıyor. Ayrıca fizyoterapistler de pilates metodunu kullanarak tedavi süreçlerinde gelişim kaydediyor ve pilatesi tedavinin ileri boyutlarında tamamlayıcı olarak görüyorlar.

“Erkek ve kadın ayırımımız yok.”

Pilatesi sadece kadınlar yapar gibi bir algı var. Erkekler de pilates yapıyor mu gerçekten, cinsiyetlere göre metot farklılığı var mı?

Sağlıklı omurgaya sahip olabilmek için zihnimiz ve bedenimizi ortaklaşa çalıştırarak iyi bir hareket inşa etmek tek metodumuz. Esneklik ve kuvvet kazanmak adına yaptığımız bu hareketler için erkek ve kadın ayırımımız yok. Tabii, kadınların pilatese ilgilerinin daha çok olduğunu da kabul etmeliyiz. Pilates genel egzersiz programı takip edilirken 6 prensip mevcuttur. Buna ek olarak konsantrasyon, kontrol, nefes gibi tutumlar da önemlidir. Erkekler pilates yaparken güç arttırmaya yönelik olarak çalışıyor. Farkındalığını arttırırken vücut kontrolü, akıcı hareket, izolasyon gibi yetenekleri de geliştirmeye çalışıyor. Çalışmayan, zayıf kas gruplarını güçlendirmeyi öğretiyoruz.

Pilates yapmaya gelen kişilerin ne tür beklentileri oluyor?

Zayıflama isteğiyle gelenler çoğunlukta oluyor. Boyunu uzatmak, esnekliğini arttırmak iste-

yenlerle de karşılaşıyoruz. Eğitimlerimizin başlamasının ardından metodu öğrenen bireylerin istekleri farklılaşıyor. Egzersize yeni başlayanların pilates ile farkındalıklarını arttırmaya çalışıyoruz. Pilateste bütün hareketler vücudumuzun merkezinden başlar. Vücut merkezimizi de karın, sırt ve kalça kaslarımız oluşturur. Bu kas gruplarına odaklanarak vücudumuzu stabilize etmeyi öğreniyoruz. Vücudumuzu stabilize ettikçe kuvvet artışı oluyor ve merkezden güçlenerek tamamen esnekliği sağlayabiliyoruz. Üyelerimiz, bunu keşfettikten sonra hareketlerini kontrol etmeyi öğreniyor ve kaslarını hissedebiliyor. Bu gelişimi sağlayan kişiler de egzersize bağımlı hâle geliyor.

Bizim için bir diğer önemli unsur da nefes. Pilateste diyafram nefesi kullanılıyor. Nefesin burundan alınıp ağızdan verilmesini istiyoruz. Doğru nefes alışverişi kol kaslarımız yani power house (güç evi) dediğimiz merkezin güçlendirilmesi açısından çok önemli.

“Pilates ile yaşam enerjinizi artırabilirsiniz”

Günümüzde belki de insanların en çok merak ettikleri ve araştırma yaptıkları konu, sağlık. Pilates yapmanın sağlığımız açısından ne gibi faydaları olur?

Pilates yapan bireylerde sakatlık riski azalır. Günümüzde yer çekimine karşı belirli yönlere doğru omurganın eğilmesi sonucu duruş bozukluğuna dayalı birçok hastalık meydana geliyor. Bunu engelleyerek güzel bir duruşa sahip olabilirsiniz. Kaslarınız esneklik kazanır, kuvvetlenir ve daha dayanıklı hâle gelir. Zayıf ve yağsız vücudunuzda kaslarınız uzun görünür; çok daha formda bir görünüm kazanmış olursunuz. Fiziksel faydalarının yanı sıra pilatesin zihinsel yararları da vardır. Pilates ile farkındalığınız artar ve zihin gücünüz gelişir.

Farklı pilates metotları var mıdır? Bunları biraz anlatabilir misiniz?

Kişiye özel programlar mevcut olsa da biz genellikle ‘mat’ dediği-

Chest Fly

One Leg Circle

Overlead Press

Hundred

miz bir egzersiz türünü uyguluyoruz. Mat çalışmalarında her bölgeye yönelik egzersizler yapmaya çalışıyoruz. Kişinin vücudunu, yer çekimine karşı kullanmasını öğretiyoruz. Reformer pilates ça-

lıyorsak yer çekimi devrede değildir; yerdeki hareketlere kişiyi hazırlamak için bire bir çalışmalar gerçekleştiriyoruz. Egzersizlerimizi kişilere özel olarak uyguluyoruz çünkü her üyenin farklı bir rahat-

sızlığı bulunabiliyor. Kas ve iskelet sisteminde standart hareketleri yapacak hazır bulunmuşluğu yakalayamıyoruz.

“Hamile kadınlar sağlıklarını korumak için pilates yapıyorlar”

Hamile kadınların sürekli hareketli olmaları, fiziksel formlarını korumaları tavsiye edilir. Onlara pilatesi önerir misiniz?

Kesinlikle. Hamile bir kadının vücut denge merkezi değişir. Bu değişim de gövdenin öne doğru eğilmesine sebep olur. Bu da vücutta ağırlara sebep olabilir. Hamile kadınlar pilates yaparak sadece kaslarını güçlendirmezler; vücut dengelerinin daha stabil kalmasını da sağlayabilirler. Ayrıca yapılan egzersizlerde doğru nefesin nasıl alınacağını öğrenme, doğum sürecinde faydalı oluyor. Tabii, bu egzersizler eğitimli, sertifikalı kişilerden alınmalı. Daha önce egzersiz yapmayan bir kişi ağır çalışmamalı ve bu süreç, hekim kontrolünde yürütülmeli.

Son dönemde ünlenen bir alan olarak dünyada önemli pilates uzmanları var mı? Siz kendi antrenman stilinizi geliştirirken nelerden faydalanıyorsunuz?

Joseph Pilates yaşamını yitirdikten sonra kendi yetiştirdiği 4-5 kişilik bir ekip tarafından klasik metot uygulanmaya devam edildi.

Bu ekip, merkezde klasik metoda bağlı kalarak farklı ekoller oluşturdu. Stott pilates, pilates tekniği, balance body, pilates koç bunlardan bazıları. Aslında birçok teknik var fakat hepsi Joseph Pilates'in geliştirdiği tekniğe dayanır. Aletler ve modifikasyon devreye girdiğinde sayısı 500'e yaklaşan bir hareketler bütününden bahsedebiliriz. Ben, pilates koç ve pick pilates eğitimi aldım. Bunun haricinde araştırmalar yaparak ve yeni egzersiz sistemlerini tecrübe ederek gelişimimi sürdürüyorum.

“Pilates, bütün sporlarla iç içe olan bir sistem”

Pilates ile jimnastik arasında bir bağ olduğu düşünülebilir. Gerçekten öyle mi?

Joseph Pilates'in kendi zayıf noktalarını güçlendirmek için giriştiği araştırmalar sonucunda ortaya çıkan pilates, birçok sporu içinde bulunduran bir dal. Zihin yoluyla vücudu harekete geçiren bir spor branşı olduğu için jimnastik de pilatesin ilişkili olduğu dallardan birisi. Pilatesin, sporcuların hareket kabiliyetlerini artırıyor oluşu, jimnastik açısından tercih edilir bir alan olmasını sağlıyor.

Bir pilates eğitmeni ne gibi niteliklere sahip olmalıdır?

Öncelikle yetkin bir kurumdan eğitim almış olmalıdır. Çünkü pilateste sadece hareketi yaptırıyor

olmak önemli değildir. Bir pilates eğitmeni, kişilerin duruşunu analiz edebilmeli ve bu analiz sonucunda her kişiye farklı eğitimler verebilmelidir. Eğitmenin anatomi, kinesiyoloji, biyomekanik ve fizyoloji alanlarında bilgi sahibi olması gerekir. Bunların ötesinde, pilatesin sadece fiziksel bir aktivite değil zihinsel bir süreç olduğunun da farkında olan ve kişilere bu şekilde yaklaşabilen biri olmalıdır.

“Pilates, federasyonun desteğiyle yapılmalı”

İşinizi yorumlamanızı istesek neler söylersiniz?

Pilates ile 2007 yılında tanıştım. Bu işle uğraşmaya başladıktan sonra zihinsel farkındalığım çok arttı. Vücudumu daha çok kontrol etmeye başladım. Bu gelişimleri kaydettikten sonra pilatesi daha çok sevmeye; kendimi geliştirmek için çalışmaya devam ettim. Hâl böyle olunca, insan kendini bu işi yaygınlaştırma ve daha çok tanıtma çabası içerisinde buluyor. Özellikle belirli yerlerde bu kursların maddi boyutları farklı ekonomik gruplardan gelen insanların rahatlıkla karşılayamayabileceği düzeye ulaşabiliyor. Bu iş, federasyonun desteğiyle yapıldığı takdirde, çok daha farklı bir boyuta ulaşacaktır.

Kaynakça
https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/736x/9d/61/3e/9d613e732967f9090b7d15907c15e9.jpg
https://www.behance.net/gallery/10167945/WEISS-Studio-Pilates

“33.Bahar Şenlikleri Spor Festivali”nde futbol ve basketbol müsabakaları sonuçlandı

Anadolu Üniversitesi 1. Lig Futbol müsabakaları ve 33. Bahar Şenlikleri kapsamında düzenlenen Anadolu Cup futbol mücadeleleri sonrası ödüller sahiplerini buldu. Turnuvalar, Yunus Emre Kampüsü Futbol Sahası'nda İletişim Bilimleri Fakültesi ile İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi arasında oynanan Anadolu Cup final müsabakasıyla son buldu. Şampiyonların kupa ve madalyalarını aldığı törene; Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Başkanı Celal Avni Öztürk'ün yanı sıra turnuvayı ve ligi başarıyla tamamlayan fakültelerin öğretim elemanları yer aldı.

İ.İ.B.F Anadolu Cup'ta kupaya uzandı

Anadolu Cup final karşılaşmasında İletişim Bilimleri Fakültesini 5-1 mağlup eden İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi turnuvayı şampiyon olarak tamamlayarak kupayı kazanan ekip oldu. İletişim Bilimleri Fakültesi ise Anadolu Cup'ta final oynama başarısı göstererek ikincilik madalyasını müzesine götürdü.

“Futbol 1. Ligi madalya töreni düzenlendi”

Müsabakalar sonrasında Anadolu Üniversitesi Futbol 1. Ligi madalya töreni de düzenlendi. Törende, ligi şampiyonlukla noktalan Eğitim Fakültesi, ikinciliği elde eden Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi ile üçüncü sırada yer alan

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi madalyalarını alan takımlar oldu.

Basketbolda şampiyonlar belli oldu

Anadolu Üniversitesi 33. Bahar Şenlikleri kapsamında düzenlenen erkekler basketbol turnuvasında dereceye giren takımlar Anadolu Üniversitesi Spor Salonu'nda ödüllerini aldı. Turnuva sonunda takımlara ödülleri; Anadolu Üniversitesi Rektör Yardımcısı ve Açıköğretim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Yücel Güney, Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Adnan Özcan, İşletme Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hasan Durucasu, Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hasan Ferdi Gerçel ve Eğitim Fakültesi Dekan Yardımcısı Doç. Dr. Meral Güven tarafından takdim edildi.

Açıköğretim Fakültesi erkeklerde şampiyon oldu

Erkekler kategorisi final maçında Mühendislik Fakültesi ile Açıköğretim Fakültesi karşı karşıya geldi ve kazanan 93-83'lük skorla Açıköğretim Fakültesi oldu. Üçüncülük maçına çıkan İletişim Bilimleri Fakültesi ise Fen Fakültesi'ni 62-74 yenerek turnuvayı üçüncü sırada tamamladı. Bu sonuçların ardından Açıköğretim Fakültesi birinci, Mühendislik Fakültesi ikinci, İletişim Bilimleri Fakültesi ise üçüncü olma başarısı gösterip fakültelerine kupa kazandıran ekipler oldu. Bayanlar basketbol

kategorisinde oynanan maçta rakibi Eczacılık Fakültesi'ni 70-29 gibi net bir sonuçla mağlup eden İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi turnuvayı şampiyonlukla tamamladı. Maç sonunda düzenlenen ödül töreninde iki ekip de kupa ve madalyalarını aldılar.

Turnuvaların en değerli oyuncularını ödülleri aldı

Öte yandan turnuvanın en değerli oyuncularını ise bayanlar kategorisinde İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nden Müjde Akdeniz, erkekler kategorisinde Açıköğretim Fakültesi'nden Mustafa Özgür Savumlu seçildi. Oyuncular, ödüllerini Anadolu Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Başkanı Celal Avni Öztürk'ten aldılar. ▀

Haber: Haber Merkezi

